

Akt nr:

R-F4b-LS321/61

AU$R-F4b-LS321/61

LANTBRUKSSTYRELSEN
3 JAN. 1963
DIARIE Nr
SAK Nr

321

321

Handlingar angående

LÖJTNANTSHOLMS DIKN.FÖRETAG AV ÅR 1961

i Fyrunga o.Jungs s:nar,Skaraborgs län;

upprättade år 1961 vid syneförrättning

enligt vattenlagen

av

J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.

Diarie nr

321 - 3

RAPPORT över verkställd ~~besiktning~~ avsyning

Företagets namn

Löjtnantsholms dikningsföretag av år 1961

Socken	Län
Fyrunga och Jung	Skaraborg

Ordf. i styrelsen — ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxx~~

Lantbrukare Carl-Erik Johansson, Bäckgården, Jungskola

Statligt stöd bev. av lbrstn den	Bidrag till utförandet, kr	Bidrag till rensning, kr	Lån, kr
-	-		
Statligt stöd bev. av lbrnämnden den	**Bidrag till utförandet, kr**	**Beslutet prövat av Kungl. Lantbruksstyrelsen den**	
26 nov. 1962	3200:--		
Arbetstid jml. V. L. 10:62.	Förlängning jml. V. L. 7:58.	Kontrakterad arbetstid	Kontrakterad arbetstid förlängd till
den 31 dec. 1968	-	den 1 sept. 1963	-
Nu tillstyrkes till utbetalning	av bidrag till utförandet, kr	av bidrag till rensning, kr	av lån, kr
	3200:--	-	-
~~xxxxxxx~~ verkställd den		~~xxxxxx~~ verkställd av	
Avsyning 11 juni 1963		Avsyning underteckna d.	

Vid avsyningen befanns att företaget var utfört enligt den fastställda arbetsplanen, varför det härmed godkännes.

Företagets verkliga kostnader har uppgått till kr 12.928:97.

Skara den 11 juni 1963.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o.lantbruksingenjör.

Lantbruksstyrelsen 3068. 61 mars 5 000

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
167461

321 - 3

S.M. 4/1953.

Protokoll inför Västerbygdens vattendomstol i mål mellan Verner Svensson i Härebo, Bya, m.fl., kärande, samt Albin Påfvelsson i Ruta kvarn, Bya, svarande, angående ändring av dammbyggnad vid Ruta kvarn i Lidan, m.m.; fört den 10 juni 1954.

Ledamöter i domstolen: E. vattenrättssekreteraren Lars Delin, förordnad att såsom särskild vattenrättsdomare handlägga målet,

vattenrättsingenjörerna Ivar Nyman och Nils Lundh samt vattenrättsnämndemännen Hjalmar Petersson i Simonstorp och Åke Olsson i Vedum.

Vid protokollet: Vattenrättsmanuensen Erik T:son Uggla.

Då vattendomstolen i enlighet med därom utfärdad kallelse sammanträder i Fyrungagården, Fyrunga, inställa sig:

A) kärandena genom jur. kand. Göran Thyresson i Skara (enligt fullmakter akten sid. B 1 - 5), varjämte Verner Svensson i Jungskola, ägare till Härebo 9², Josef Johansson i

Stämpel Arton kronor.

Kärandena.

i Bäckgården, Jungskola, ägare till Löjtnant Pilsgården 3^{7} - 3^{17}, August Johansson i Bya, Skarstad, ägare till Skarstad Tomten 5^{4}, John Svensson i Bya, Skarstad, ägare till Skarstad Tomten 5^{7}, 5^{8} och 5^{10}, Johan Karlsson i Bya, Skarstad, ägare till Rockagården 2^{34}, Ivar Kjellin i Löjtnantsholm, Vara, ägare till Löjtnant Pilsgården 3^{18} och 3^{21}, Ernst Kjellin i Löjtnantsholm, Vara, ägare till Årebod 1^{6}, Folke Kämpe i Jungskola, ägare till Sven Bengtsgården 2^{8}, förre riksdagsmannen Torsten Isaksson i Töredal, Jungskola, ägare till Löjtnant Pilsgården 3^{9}, och Åke Abelsson i Bya, Skarstad, ägare till Rockagården 2^{31}, jämväl personligen äro tillstädes; samt

B) svaranden genom civilingenjören Stellan Jacobson i Göteborg (fullmakt akten sid. B 6), varjämte svaranden Påfvelssom är personligen tillstädes.

Lantbruksingenjören Sven Hallin i Skara är även närvarande.

Vittnesförhör begäras med följande personer, nämligen av kärandena med lantbrukskonsulenten Erik Almlöf i Skara, samt av svarandena med lantbrukarna Georg Jonsson i Ingagården och Gunnar Jonsson i Klövagården, båda i Bya, Skarstad, samt mjölnaren Claes Johansson i Ågårdens kvarn, Varnumskulle.

De till vittnen åberopade personerna, som alla tillstädeskommit, få nu tillsvidare avträda.

Thyresson fullföljer kärandenas talan i målet.

Jacobson bestrider till alla delar käromålet.

Thyresson anför: År 1935 ombyggdes skibordet och i samband därmed göts ett nytt skibord av betong. Det är möjligt, att detta gjordes högre än det gamla träskibordet. - Med uttrycket den "gamla dammen" avses i stämningsinlagan (akten sid. 1) den damm, som fanns vid ingången av år 1925. Kärandena yrka icke, att dammen nu skall göras lägre än år 1925, men de hava därmed icke uttalat huruvida 1925 års damm var laglig. Kärandenas yrkande i denna del avser alltså återställande av den nu befintliga dammen i sådant skick att den icke förorsakar högre uppdämning än 1925 års damm. - Kärandena återkalla yrkandena om skadestånd i detta mål men förbehålla sig rätt att framdeles föra talan därom.

Jacobson upplyser att dammen och kvarnen äro belägna å fastigheten Ruta Frälsetullkvarn 1^2 och samfällt utmål till vattenfall för västra Ruta kvarn.

Thyresson utvecklar kärandenas talan.

Hallin anför: Hans på sid. 6 i akten lämnade uppgift, att fixpunkten med höjden + 9,69 m i täckdikningsplanens höjdsystem skulle motsvara höjden + 5,25 m i den pågående syneförrättningens höjdsystem, är felaktig. Sistnämnda siffra skall rätteligen vara + 5,85 m. Skibordskrönet ligger enligt avvägningar av Hallins biträde rätteligen på höjden + 6,24 m i stället för + 6,84 m.

Jacobson påpekar, att han i dag kontrollavvägt skibordshöjden och funnit den ligga på höjden + 6,28 m.

Hallin fortsätter: Under de senaste åren - frånsett innevarande år - har det varit betydligt högre vattenstånd än tidigare. I år har det för första gången varit lägre vattenstånd. En berghäll, där man förr brukat tvätta, har i år varit synlig för första gången på länge. För kärandena torde det vara huvudsaken, att vattenståndet icke hålles högre än förr.

Jacobson framhåller, att dammen t.o.m. ligger 2 cm lägre än den lagliga höjden, varför kärandenas talan är helt obefogad.

Hallin yttrar; med instämmande av Thyresson: Kärandena yrka, att dammen ändras eller att vattenståndet på annat sätt

sänkes. Deras talan avser sålunda, att vattenståndet uppströms dammen skola sänkas genom ändring av dammen eller ändrad vattenhushållning. Kärandena yrka, att det skall fastställas sådana vattenhushållningsbestämmelser att under månaderna april - maj och september - oktober luckorna i luckutskovet skola vara helt uppdragna å tider då kvarnen ej är i gång, dock minst 15 - 16 timmar per dygn. Dessutom skola luckorna under alla tider av året dragas då vattnet med 10 cm överstiger skibordskrönet i vänstra ågrenen. Vattenhushållningsbestämmelser böra fastställas under alla omständigheter.

Isaksson framhåller: Vattenståndet i Lidan är numera mycket högre än under 1920- och 1930-talen. Han är själv född på Törestorp år 1898 men efter faderns död 1913 flyttade familjen till den gård, där han numera bor. Att vattnet under de senaste åren varit högre är odisputabelt, men i år är det så lågt som han mindes att det var under hans ungdom omkring år 1915.

Jacobson bemöter kärandenas talan och anför: Ruta kvarn har av ålder bestått av själva kvarnen samt skibordet.

Det senare har utgjorts av det naturliga berget vars lägsta delar påbyggts med en träram, bestående av vertikala timmerväggar med därovan horisontalt liggande tvåtumsplank. Mellanrummet mellan timmerväggarna var fyllt med sten. Till stöd för plankdäcket fanns en bjälke mellan tvärväggarna. Plankdäckets nedströmskant utgjorde alltså själva skibordsöverfallet. Omkring år 1900 lät dåvarande ägaren Sven Johan Rydén i berget till vänster om intaget spränga upp en djup ränna, i vilken han insatte två luckor. Dessa tillkommo för att skydda kvarnen vid flödestillfällen och de hava även använts för att sänka vattenståndet vid reparation av kvarnen. Det står kvarnägaren fritt att efter eget skön sköta luckorna. Detta skall styrkas genom Claes Johanssons vittnesmål. Markägarna äro således skyldiga, att tåla de vattenstånd, som uppstå med stängt intag och med vattnets framrinnande över skibordet och berget. Enär yrkandet om fastställelse av vattenhushållningsbestämmelser, vilket icke angivits i stämningsinlagan, innefattar icke tillåten utvidgning av talan, bestrider svaranden, att det upptages till prövning i målet. - Det är möjligt, att vattenstånden nedanför skibordskrönet höjts under senare år, men detta har i så fall

berott på att kvarnen icke varit i gång så mycket som tidigare på grund av att kvarnrörelsen gått tillbaka. Ombyggnaden år 1925 skedde under juli månad.

Isaksson uppgiver: Det finnes ett avloppsdike på hans fastighet Löjtnant Pilsgården 3^9, vilket utmynnar i Lidan. Detta dike var i regel tomt åren 1915-1920. Då han år 1947 kom tillbaka till Töredal, som han lämnat år 1920, frågade han sig, varför vattenståndet var högre då än under åren 1915-1920. Nu i år är det däremot ungefär samma vattenstånd som åren 1915-1920. Att vattnet de senare åren varit högre beror uppenbarligen på att flodluckorna då icke varit uppdragna. I år hava de emellertid varit uppe och därför har vattnet nu varit lägre igen. Han undrar, varför man utbytt den tidigare trästocken emot en betongpågjutning. Om Påfvelsson i framtiden vill sköta luckorna på samma sätt som nu, hava markägarna ingen anledning till anmärkning.

August Johansson yttrar: Han minnes, att det var lågt vattenstånd i början av 1900-talet och detta fortsatte år efter år. Senare blev vattenståndet efter hand högre från omkring år 1915. Sommaren 1947 var mycket torr, men vatten-

ståndet var likväl högt även då. Han vet ej orsaken till att vattenståndet blivit högre.

Härefter hålles vittnesförhör med de på parternas begäran kallade, här ovan omnämnda personerna, vilka var för sig få företräda och avlägga sina vittnesmål.

Angående vittnesmålen hänvisas till protokollsbilagorna A - D (akten sid. 74-80).

Verner Svensson uppgiver i anslutning till Almlöfs vittnesmål: När man åren 1925-1928 utförde täckdikning å hans fastighet Härebo 9^2, påbörjades arbetet på våren när tjälen gått ur marken och brukade fortsätta till det blev frost på hösten. Då hade man ej "ont av" vattnet i Lidan. Möjligen kunde vattnet vid något tillfälle under hösten gå upp till rörmynningarna till täckdikena. Men dessa hava nu stått under vatten i många år - även torråret 1947. I år har emellertid vattenståndet varit lägre.

Jacobson påpekar, att han tillsagt Påfvelsson att draga luckorna för att man skulle få möjlighet att företaga uppmätningar vid dammen.

August Johansson framhåller: Utanför stranden till

Härebo och mitt emot Johanssons egen fastighet fanns förr en bergnabbe, som stack upp över vattenytan långa tider under sommaren, men den har nu icke varit synlig på länge. Strax uppströms denna bergnabbe fanns - likaledes på Härebo - en berghäll där man förr kunde stå torrskodd under hela sommaren. Icke heller denna berghäll har synts på lång tid.

Det antecknas, att på den av Almlöf år 1925 upprättade dräneringsplenen över 3/8 mantal Härebo med blyerts antecknats vid platsen för nämnda bergnabbe + 1,76 och vid berghällen + 2,27.

Hallin upplyser, att hans biträde avvägt dessa höjder.

Jacobson säger sig icke hava något att erinra emot de av kärandena Verner Svensson, Isaksson och August Johansson lämnade faktiska uppgifterna.

På fråga förklara parterna att de icke påkalla synegång i målet.

Thyresson håller slutplädering och anför: De ombyggnader av dammen, som Påfvelsson utfört åren 1925 och 1935 hava icke varit lagliga, då de gjorts utan vederbörligt tillstånd av vattendomstolen och icke heller efteråt/har/domstolens

godkännande begärts. Bevisskyldigheten åligger därför Påfvelsson. På grund av ombyggnaden kan man nu icke undersöka, hur anläggningen såg ut förut. Påfvelsson bör därför bevisa detta. - Kärandena överlämna målet.

Jacobson håller slutplädering, därvid han yttrar: Han åberopar en av honom upprättad promemoria (akten sid. 94-95) med därtill hörande två textbilagor (akten sid. 96 - 97). Å promemorians andra sida (akten sid. 95) skola siffrorna i den kolumn, som har rubriken "syneförrättning", korrigeras med hänsyn till i dag framkomna uppgifter. - Påfvelsson har genom i målet ingivna handlingar visat, att det sedan år 1698 funnits en kvarn och en dammbyggnad vid Ruta. Vidare har han genom vittnet Claes Johansson styrkt, att det av ålder funnits en damm av laglig beskaffenhet här. Denna utbyttes mot en betongdamm år 1925. Genom vittnena Georg Jonsson och Gunnar Jonsson har Påfvelsson styrkt, att den nuvarande betongdammen till höjd, längd och läge är likadan som den gamla trädammen, varför den nuvarande dammen icke kan åstadkomma andra vattenstånd än den gamla. Det luckutskov, som uppsprängdes någon gång vid sekelskiftet, har tillkommit för att skydda kvarnen.

Kvarnägaren har icke skyldighet att vid något tillfälle draga dessa luckor. Genom vad nu framhållits, har Påfvelsson visat, att urminnes hävd föreligger för den damm, som numera finnes vid Ruta kvarn, och för det vattenstånd, som denna damm åstadkommer med stängda luckor. - Kärandenas stämning grundar sig på en felavvägning om 60 cm. i stämningsinlagan å sid. 1 i akten. - Påfvelsson överlämnar målet under bestridande till alla delar av kärandenas talan.

Vidkommande frågan om rättegångskostnadsersättning förekommer följande.

Thyresson yrkar ersättning för kärandens kostnader å målet, sammanlagt 302 kr enligt nu ingiven kostnadsräkning (akten sid. 98), ävensom för förskjuten vittneslön till Almlöf samt för lösen till vattendomstolens protokoll och dom i målet.

Jacobson bestrider skyldighet för Påfvelsson att gälda kärandenas kostnader och överlämnar åt vattendomstolen att pröva skäligheten i och för sig av de nu yrkade beloppen. Själv yrkar Jacobson ersättning för sina egna kostnader med 3.054 kr 97 öre enligt nu ingiven räkning (akten sid.99-100)

samt vidare för förskjutna vittneslöner samt för lösen av protokoll och dom. För Påfvelssons del yrkar han ersättning för dennes resor till Göteborg för konferenser med Jacobson den 9 november 1953 och den 11 mars 1954 med sammanlagt 107 kr 20 öre, nämligen för två järnvägsbiljetter 27 kr 20 öre, dagtraktamente under två dagar 20 kr samt arvode [illegible] 60 kr. För sin resa till Skara den 6 november 1953 yrkar Påfvelsson ersättning med 34 kr 30 öre, varav 4 kr 30 öre för bussbiljett och 30 kr såsom arvode. Vidare yrkar han gottgörelse för utlägg med 15 kr till vittnet Claes Johanssons bilresa, för hantlangning åt Jacobsons biträde under 2 dagar med tillhopa 60 kr, för omkring 10 st telefonsamtal till Göteborg 10 kr samt för dagens inställelse 30 kr.

Thyresson överlämnar åt vattendomstolen att pröva skäligheten av de utav Jacobson nu yrkade beloppen under framhållande av att, om Påfvelsson i stället fått denna fråga prövad i ansökningsmål, det skulle hava ålegat honom själv att betala utredningskostnaderna.

Sammanträdet avslutas med tillkännagivande, att dom i målet kommer att meddelas genom dess tillhandahållande å vatten-

domstolens kansli den 7 september 1954.

Härefter hålles förberedande enskild överläggning.

På tjänstens vägnar:

Erik T:son Uggla.

S.M. 4/1953. Protokollsbilaga A.

Vittnesförhör

med lantbrukskonsulenten Erik Viktor Almlöf i Skara (f. 1896).

Vittnesförhöret påkallat av kärandena.

Inga särskilda omständigheter föreligga.

Vittnet avlägger ed och mottager erinran om dess vikt.

Förhöret hålles av parterna.

Berättelse: Vittnet upprättade en täckdikningsplan över 3/8 mantal Härebo i Jungs socken år 1925 (planen finnes nu för vattendomstolen tillgänglig). Han uppskattade då medelvattenytan till + 6,06 m. Det syns alltid utefter strandkanten var medelvattenytan brukar hålla sig. Vittnet minns ej vid vilken tid på året som avvägningen skedde. Han är emellertid i allmänhet ej beroende av årstiden för att kunna uppskatta en medelvattenyta. Avvägningarna utfördes av vittnet personligen. Han var dock ej vid Ruta kvarn och undersökte förhållandena där. År 1935 upprättade vittnet en dräneringsplan för fastigheten Tomten 5^4, tillhörig August Johansson. Höjden på avloppsrörens mynning avpassades efter den vid avvägningstillfället fastställda medelvattenytan i Lidan, som var 5 cm lägre än avloppens mynning.

Nämnda mynning förlades på höjden + 6,00 m i ett särskilt höjdsystem, ~~som~~ vilken höjd/motsvarar + 2,62 m i det pågående torrläggningsföretagets höjdsystem. Rörmynningen avpassades icke efter skibordshöjden på annat sätt än att medelvattenytan bestämdes vid platsen och att den i sin tur är beroende av skibordshöjden. Han har fått fram att medelvattenytan år 1935 uppskattades 35 cm högre än år 1925. Avvägningarna år 1935 skedde den 13 september. Sistnämnda avvägningar utfördes emellertid icke av vittnet personligen utan av ett biträde.

Uppläst och vidkänt.

Vattendomstolen tillerkänner vittnet Almlöf ersättning för inställelsen med begärda och av parterna medgivna åttiosex kronor - varav 76 kronor för resa Töreboda - Fyrunga och åter samt 10 kronor i traktamente - att förskottsvis solidariskt utgivas av kärandena, vilket med besvärshänvisning avsäges.

S.M. 4/1953. Protokollsbilaga B.

Vittnesförhör

med lantbrukaren Anton Georg Jonsson i Ingagården, Bya (f. 1891).

Vittnesförhöret påkallat av svaranden.

Inga särskilda omständigheter föreligga.

Vittnet avlägger ed och mottager erinran om dess vikt.

Förhöret hålles av parterna.

Berättelse: Vittnet var med och byggde om dammen vid Ruta kvarn år 1935. De fingo då uppdrag av Påfvelsson att gjuta en ny damm, men den fick enligt uttrycklig order ej göras högre än den gamla. Den nya dammen utfördes också till lika höjd som den gamla dammen. Den lades även på samma plats som denna. Den gamla dammen var ett träskibord. Man "vattnade" med rätskiva och spände snören över för att få samma höjd som förut. Man gick efter skibordets högsta kant - d.v.s. kanten mot nedströmssidan. Trävirket på uppströmssidan av skibordet samt på dettas översida var dåligt. Stockarna vid nedströmskanten voro bättre. Vittnet vet ingenting om vattenhushållningen vid anläggningen. Det kom icke några anmärk-

Enl. Verner Svensson sade Georgo. Jonsson att brädorna voro dåliga men att övre delen av trävirket och översta stocken var rätt bra

ningar från markägarnas sida under byggnadsarbetet. Detta pågick två eller tre dagar och tre man deltogo i arbetet.

Uppläst och vidkänt.

Vattendomstolen tillerkänner vittnet Georg Jonsson ersättning för inställelsen med begärda och av parterna medgivna tjugu kronor att förskottsvis utgivas av svaranden Påfvelsson, vilket med besvärshänvisning avsäges.

S.M. 4/1953. Protokollsbilaga C.

Vittnesförhör

med lantbrukaren Ernst Bertil Gunnar Jonsson i Klövagården, Bya (f. 1910).

Vittnesförhöret påkallat av svaranden.

Inga särskilda omständigheter föreligga.

Vittnet avlägger ed och mottager erinran om dess vikt.

Förhöret hålles av parterna.

Berättelse: Vittnet var med och byggde om dammen år 1935. Man fick order av Påfvelsson, att den icke fick göras högre än den gamla. De avvägde med vattenpass - "vattrade" - från den gamla dammen. Denna bestod av ett träskibord, som var av dålig beskaffenhet. Vittnet minns, att virket på uppströmssidan var särskilt dåligt. - Vittnet är själv född på platsen och har bott här i hela sitt liv.

Uppläst och vidkänt.

Vattendomstolen tillerkänner vittnet Gunnar Jonsson ersättning för inställelsen med begärda och av parterna medgivna tjugu kronor att förskottsvis utgivas av svaranden Påfvelsson, vilket med besvärshänvisning avsäges.

S.M. 4/1953. Protokollsbilaga D.

Vittnesförhör

med mjölnaren Claes Johan Johansson i Ågårdens kvarn, Varnumskulle (f. 1889).

Vittnesförhöret påkallat av svaranden.

Inga särskilda omständigheter föreligga.

Vittnet avlägger ed och mottager erinran om dess vikt.

Förhöret hålles av parterna.

Berättelse: Vittnet bodde vid Ruta kvarn åren 1917 - 1925, då han var mjölnare där. Hans fader, som var född år 1853, var före vittnet mjölnare vid Ruta kvarn. Vittnet minns den gamla trädammen. Han har hört av sin fader, att dammen funnits här ~~xxxxxxxxx~~ under hela dennes tid. Vittnet har icke av sin fader hört talas om att dammen ändrats och vet ej heller själv att så skett. Endast reparationer utfördes. Sven Johan Rydén var delägare i kvarnen från sekelskiftet och fram till 1924; han ägde hela gården samt halva kvarnen (jfr akten sid. 9). Rydén sprängde upp en ränna i berget där nu de två luckorna finnas. Vittnet har hört talas om att dessa båda luckor icke funnits före Rydéns tid.

Vittnet har sett den nuvarande dammen. Det märks ingen skillnad på höjden av den i jämförelse med förr. Vittnet brukade öppna luckorna, när vattnet stod högt över skibordet, men det var intet tvång på det utan det gjordes godvilligt. Det skedde för att skydda kvarnen. Det fanns tidigare vattenhjul vid kvarnen, men de utbyttes sedan mot turbiner för omkring 60-70 år sedan - alltså före 1900-talets början. Vittnet var sju år gammal, när han kom till platsen, och minns därför icke själv vattenhjulen och vet således ej heller hur här såg ut på den tiden då det fanns vattenhjul.

Uppläst och vidkänt.

Vattendomstolen tillerkänner vittnet Johansson ersättning för inställelsen - inklusive ersättning för bilskjuts - med begärda och av parterna medgivna trettio kronor att förskottsvis utgivas av Påfvelsson, vilket med besvärshänvisning avsäges.

321-3

T 684/1954.

VATTENÖVERDOMSTOLEN.

DOM

meddelad i Stockholm den 7 april 1955

med anledning av fullföljd talan mot Västerbygdens vattendomstols dom den 7 september 1954, S 2/1954.

Vadekärande: Verner Svensson (Härebo 9[2]), Härebo, Jungskola, Torsten Isaksson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[9]), Töredal, Jungskola, Josef Johansson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[7] och 3[17]), Bäckgården, Jungskola, Folke Kämpe (Sven Bengtsgården 2[8]), Sven Bengtsgården, Jungskola, Åke Abelsson (Skarstad Rockagården 2[31]), John Svensson (Skarstad Rockagården 2[13], Tomten 5[7], 5[8] och 5[10]), August Johansson (Tomten 5[4]) och Oscar Johansson (Tomten 5[9]), de fyra sistnämnda i Bya, J.A. Ginberg (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[19]), Smedsgatan 5,

Stämpel 25:- kr.

nr VIII:T 815

Göteborg, samt Ernst Kjellin (Årebod 1^{6}) och Ivar Kjellin (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3^{18} och 3^{21}), Löjtnantsholm, Vara.

Ombud: juris kandidaten Göran Thyresson, Storms advokatbyrå, Skara.

Vadesvarande: Albin Påfvelsson, Ruta kvarn, Bya.

Ombud, tillika biträde enligt lagen om fri rättegång: advokaten Tor Setterberg, Västra Hamngatan 24, Göteborg.

Saken: fastställande av vattenhushållningsbestämmelser vid Ruta kvarns dammbyggnad över Lidan i Jungs socken, Skaraborgs län, m.m.

Vattendomstolens dom ---------- Bil. 1.

I vattenöverdomstolen yrka Svensson och medparter dels bifall till sin talan i fråga om fastställande av vattenhushållningsbestämmelser, dels befrielse från skyldighet att ersätta Påfvelssons rättegångskostnader vid vattendomstolen, dels ock ersättning för sina kostnader å målet därstädes.

Påfvelsson bestrider ändringsyrkandena.

Svensson och medparter fordra ersättning för rättegångskostnader i vattenöverdomstolen.

Påfvelsson yrkar för egen del ersättning för resekostnad i samband med konsultation av (för hans talan erforderlig) teknisk sakkunskap.

Setterberg yrkar ersättning av allmänna medel för Påfvelsson å målet härstädes lämnat biträde (enligt lagen om fri rättegång).

V a t t e n ö v e r d o m s t o l e n, som tagit i övervägande vad handlingarna innehålla, fastställer vattendomstolens dom, såvitt talan däremot fullföljts.

Setterberg tillerkännes jämlikt lagen om fri rättegång för Påfvelsson lämnat biträde i vattenöverdomstolen ersättning av allmänna medel med skäliga ansedda sexhundrafemtio kronor, varav 400 kronor utgöra arvode till Setterberg och 250 kronor ersättning till Jacobson, vilken av Setterberg anlitats såsom tekniskt biträde i vattenöverdomstolen.

Det åligger Svensson och medparter att återgälda statsverket det Setterberg sålunda tillerkända beloppet, 650 kronor.

Svensson och medparter förpliktas tillika ersätta Påfvelsson dennes utgifter å målet i vattenöverdomstolen med fordrade trettio kronor.

Fullföljdshänvisning för Svensson och medparter - Bil. 2.

" " Setterberg ---------- Bil. 3.

På Vattenöverdomstolens vägnar:

Nils Jansson

Rud Kollberg

Avskrift. Bil. 1.

S.M. 4/1953. Dom S 2/1954.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i stämningsmål angående dammbyggnad över Lidan vid Ruta kvarn i Jungs socken, Skaraborgs län; meddelad i Vänersborg den 7 september 1954.

Kärande: Verner Svensson (Härebo 9^{2}), Härebo, Jungskola, Torsten Isaksson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3^{9}), Töredal, Jungskola, Josef Johansson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3^{7} och 3^{17}), Bäckgården, Jungskola, Folke Kämpe (Sven Bengtsgården 2^{8}), Sven Bengtsgården, Jungskola, Åke Abelsson (Skarstad Rockagården 2^{31}, Ernst Andersson (Skarstad Rockagården 2^{35}), Johan Karlsson Skarstad Rockagården 2^{34}), John Svensson (Skarstad Rockagården 2^{13}, Tomten 5^{7}, 5^{8} och 5^{10}), August Johansson (Tomten 5^{4}) och Oskar Johansson (Tomten 5^{9}), Bya, J.A. Ginberg (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3^{19}), Smedsgatan 5, Göteborg, samt Ernst Kjellin (Årebod 1^{6}) och Ivar Kjellin (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3^{18} och 3^{21}), Löjtnantsholm, Vara.

Ombud: jur. kand. Göran Thyresson, Skara.

Svarande: Albin Påfvelsson, Ruta kvarn, Bya.

Ombud: civilingenjören Stellan Jacobson, Kronhusgatan 2 F, Göteborg.

Saken: ändring av dammbyggnad m.m.

Vid Ruta kvarn, belägen å fastigheten Ruta Frälse Tullkvarn 1^2 inom Jungs jordregistersocken, Skaraborgs län, utnyttjas en fallhöjd i Lidan av omkring 2,5 m. Till anläggningen hör en dammbyggnad, som enligt uppmätningsritning av Stellan Jacobsons ingenjörsbyrå består av en 21,4 m lång skibordsdamm över Lidans huvudfåra med krönet å höjden + 70,65 à + 70,73 m över rikets allmänna nollplan, samt, till höger därom mellan en mindre ö och vattendragets högra strand, en damm med krönet lägst å höjden + 71,01 m, vilken innehåller dels ett flodutskov, med tröskelhöjden + 69,45 m och försett med två luckor med en bredd av 0,80 respektive 0,81 m, dels ock intag till kvarnen.

Ruta kvarn äges av Albin Påfvelsson.

I ansökan om stämning å Påfvelsson ha Verner Svensson, Åke Abelsson, Ernst Andersson, J.A. Ginberg, Torsten Isaksson, August Johansson, Josef Johansson, Oskar Johansson, Johan

Karlsson, Ernst Kjellin, Ivar Kjellin, Folke Kämpe och John Svensson i uppgiven egenskap av ägare till fastigheter vid Lidan uppströms kvarnen yrkat och anfört: Svaranden hade utan laga tillstånd ombyggt och höjt den till Ruta kvarn hörande dammbyggnaden över Lidan och därigenom orsakat skada å kärandena tillhörig odlad mark. Höjningens storlek hade icke kunnat av kärandena med säkerhet fastställas, men enligt jämförelse mellan nu rådande vattenstånd i Lidan uppströms dammen och motsvarande vattenstånd år 1925 enligt en då av lantbrukskonsulenten Erik Almlöf upprättad täckdikningsplan över Verner Svenssons fastighet Härebo 9^2 skulle höjningen uppgå till 0,38 m. Kärandena yrkade att svaranden måtte åläggas att ombygga dammen, så att den icke orsakade högre vattenstånd i Lidan och dess sidotillopp uppströms Ruta kvarn än den gamla dammbyggnaden, samt att för dämningsskador å kärandenas fastigheter till följd av de höjda vattenstånden utgiva ersättning till kärandena med belopp som skulle angivas senare.

Vid huvudförhandlingen i målet den 10 juni 1954 ha kärandena dels återkallat yrkandet om skadestånd, med förbehåll om rätt att i särskild rättegång föra talan i sådant

hänseende, dels förklarat, att med den "gamla dammbyggnaden" avsåges den damm som fanns vid 1925 års ingång och att yrkandet i denna del avsåge återställande av den befintliga damman till sådant skick att den ej förorsakade högre uppdämning än förstnämnda damm dels ock yrkat, att till åstadkommande av lägre vattenstånd uppströms dammen i allt fall måtte fastställas bestämmelser om vattenhushållningen vid denna; dessa borde innehålla, att flodluckorna under månaderna april, maj, september och oktober skulle hållas helt uppdragna å tid då kvarnen ej vore i gång, dock minst 15 - 16 timmar per dygn, och därutöver under hela året öppnas, så snart vattenståndet stege 10 cm över skibordskrönet.

Ernst Andersson och Johan Karlsson ha i till vattendomstolen den 21 augusti 1954 inkommen skrivelse återkallat av dem i målet förd talan.

Svaranden, som under åberopande att yrkandet om fastställande av vattenhushållningsbestämmelser innefattade icke tillåten utvidgning av talan i första hand hemställt, att detta yrkande måtte avvisas, har bestritt käromålet till alla delar under anförande: Svaranden hade inköpt kvarnen år 1925 och därefter icke vidtagit några andra ändringar

med avseende å anläggningen än att han i juli månad 1925 byggt om intaget till kvarnen och satt in nya intagsluckor, år 1930 företagit viss ändring i fråga om turbinutrustningen samt år 1935 i reparationssyfte ersatt det äldre träskibordet över Lidans huvudfåra med ett skibord av betong med högst samma krönhöjd som det gamla skibordet. Svaranden hade på grund av urminnes hävd rätt att på platsen ha en dammanläggning av nuvarande utseende. Det förelåge icke någon laglig skyldighet för kvarnägaren att öppna flodutskovet, vilket upptagits omkring sekelskiftet i syfte att skydda kvarnen vid flödestillfällen. Urminnes hävd förelåge jämväl ifråga om den tillämpade dämningen.

Parterna - med undantag av Ernst Andersson och Johan Karlsson - ha fordrat ersättning för sina kostnader å målet.

D o m s k ä l.

V. Enär yrkandet om fastställande av vattenhushållningsbestämmelser får anses stöda sig på väsentligen samma grund som yrkandet om ändring av dammbyggnaden samt det förra yrkandet utan olägenhet kan prövas i förevarande mål, finner vattendomstolen sig oförhindrad att nu upptaga detsamma till prövning.

Kärandena ha under skriftväxlingen i målet såsom stöd för sin talan andragit, att medan enligt Almlöfs täckdikningsplan av år 1925 dagvattenytan omkring 1.400 m uppströms dammen legat på nivån + 5,87 m i det för planen antagna höjdsystemet samt täckdikesrör föreslagits utmynna å höjden + 6,25 m, skibordskrönet vid genom lantbruksingenjören Sven Hallins försorg företagna mätningar - i ett annat höjdsystem - för nu pågående syneförrättning rörande torrläggning av Härebo med flera fastigheter befunnits inneha en lägsta höjd som motsvarade nivån + 6,84 m i Almlöfs höjdsystem, vilket förhållande klart skulle tyda på att en avsevärd höjning av skibordet ägt rum sedan år 1925. Till styrkande av käromålet ha vidare bl.a. åberopats av svaranden utan erinran lämnade utsagor av kärandena Svensson, Isaksson och August Johansson, av vilka får anses framgå att en viss höjning av vattenstånden uppströms Ruta kvarn ägt rum sedan början av 1920-talet, ävensom en utav Almlöf såsom vittne lämnad uppgift, att medelvattenytan år 1935 i samband med upprättandet av en dräneringsplan för August Johanssons fastighet Tomten 5^4 uppskattat ligga 35 om högre än år 1925.

Svaranden har såsom antaglig förklaring till den på-

talade vattenståndshöjningen framhållit, att kvarnen på grund av minskad tillgång till mäld numera ej drives i samma omfattning som förr och att därför mindre vatten än tidigare framsläppes genom turbinerna.

Enligt av Jacobsons ingenjörsbyrå verkställd konnektionsavvägning, vars riktighet icke ifrågasatts av kärandena, motsvarar höjderna + 5,87 och + 6,25 m i Almlöfs höjdsystem + 70,27 (rätteligen + 70,24) och + 70,62 m över rikets nollplan samt skibordets lägsta höjd, + 70,65 m, nivån + 6,28 m i först nämnda höjdsystem. Vid huvudförhandlingen i målet har klarlagts, att kärandena på grund av fel vid konnektionen mellan Almlöfs och nu pågående syneförrättnings höjdsystem angivit skibordets höjd i Almlöfs höjdsystem till + 6,84 m i stället för såsom avsetts + 6,24 m. Med hänsyn till det sagda kan icke av höjduppgifterna i Almlöfs täckdikningsplan någon som helst slutsats dragas om att höjning av skibordet ägt rum. Att viss vattenståndshöjning må ha inträtt under senare år utgör, särskilt i betraktande av möjlig ändring i kvarndriften och skötseln av flodluckorna, icke något bevis i sistnämnda hänseende. Kärandena ha ej heller på annat sätt förmått visa, att dammbyggnaden sedan år 1925 ändrats så,

att uppdämning kan äga rum till större höjd än dessförinnan. Fastmera har genom vittnesmål av lantbrukarna Georg Jonsson och Gunnar Jonsson styrkts, att någon höjning av skibordet icke företogs vid 1935 års ombyggnad av detsamma.

Ruta kvarn med dammfästen omnämnes i kvarnkommissionens dom den 18 juni 1697 angående taxering av kvarnen till Kronan; kvarnen förekommer därefter i officiella handlingar från 1700- och 1800-talen. - Mjölnaren Claes Johansson, född 1889, vilken på svarandens begäran hörts såsom vittne i målet, har uppgivit: Vittnet hade varit mjölnare vid Ruta kvarn åren 1917-1925 och såsom sådan efterträtt sin fader, som var född år 1853. Vittnet kände icke själv till och hade ej hört berättas, att skibordet någonsin ändrats. Sven Johan Rydén, som ägt del i kvarnen från tiden omkring sekelskiftet till år 1924, hade sprängt upp en ränna i berget på platsen för de nuvarande flodluckorna. Vittnet hade hört talas om att dessa icke funnits före Rydéns tid. När vattnet stod högt över skibordet, hade vittnet för att skydda kvarnen brukat öppna luckorna. Någon skyldighet härtill hade icke förelegat. - Äldre dammbyggnader till de i vattenboken inskrivna vattenverken i Lidan ha för avbördningen av flodvattnet endast ski-

bord. Gentemot vad sålunda upptagits finner vattendomstolen - som då annat icke visats måste antaga att flodutskovet inrättats först i senare tid - svaranden icke kunna i målet åläggas skyldighet att öppna luckorna i utskovet till förekommande av skada å uppströms belägna fastigheter. Vid detta förhållande saknas anledning att fastställa några särskilda vattenhushållningsbestämmelser till efterrättelse mellan parterna.

På grund av det anförda bör i målet fullföljd kärandetalan till alla delar ogillas.

Vid denna utgång skall svaranden tillerkännas gottgörelse för sina kostnader å målet. Rätt till ersättning härutinnan bör tillkomma denne jämväl gentemot Ernst Andersson och Johan Karlsson. Vattendomstolen har vid prövning av svarandens yrkanden i rättegångskostnadsavseende icke funnit skäl till erinran i annat hänseende än att arvodet åt Jacobson, huvudsakligen med hänsyn till att ersättning ej bör utgå för arbete som denne nedlagt å för utförandet av svarandens talan onödig utredning angående tidigare äganderätts- och fastighetsförhållanden med avseende å Ruta kvarn, bör nedsättas från fordrade 2.550 kronor till skäliga ansedda 2.200

kronor.

D o m s l u t.

Vattendomstolen avskriver målet i vad avser Ernst Anderssons och Johan Karlssons talan samt låter vid övriga käranden återkallelse av förd skadeståndstalan bero.

Käromålet i övrigt ogillas.

Samtliga käranden förpliktas, en för alla och alla för en, att till Påfvelsson i ersättning för rättegångskostnader genast utgiva tretusentrettioen kronor 47 öre, varav 2.200 kronor avse arvode åt Jacobson, 504 kronor 97 öre dennes utlägg, 146 kronor 50 öre Påfvelssons egna utlägg - vittnesersättningar inberäknade - samt 180 kronor ersättning för den senares arbete och tidsspillan i anledning av rättegången, ävensom vad Påfvelsson visar sig ha utgivit för ett exemplar av protokollet från vattendomstolens huvudförhandling i målet och denna dom. Ernst Andersson och Johan Karlsson förpliktas därjämte att solidariskt ersätta Påfvelsson med tjugufem kronor för ytterligare kostnader i anledning av skedd återkallelse av talan.

Talan mot denna dom "="="="="="="="="="="="="="="="="

På vattendomstolens vägnar:

Lars Delin

Lars Delin.

Rätt avskrivet betygar, Stockholm och Svea hovrätts kansli, VIII avd., den 15 februari 1955.

Ex officio:

Karin Bark

Bil. **2.**

Talan mot vattenöverdomstolens dom må av ..**Svensson och**..

medparter.....

föras genom ansökan om revision. Fullföljd talan kan dock ej komma under högsta domstolens prövning med mindre högsta domstolen meddelat tillstånd därtill. Prövningstillstånd kan meddelas....

.....

.....

på någon av de grunder, som angivas i 54 kap. 10 § 1 och 2 rättegångsbalken.

Fullföljes talan allenast beträffande rättegångskostnad, kan prövningstillstånd meddelas endast enligt 10 § 1.

Vill part söka revision, skall parten inom fyra veckor från dagen för domen, eller sist den .....5 maj... 19..55... före tjänstetidens slut, till vattenöverdomstolen, postadress Stockholm 2, inkomma med sin till högsta domstolen ställda revisionsinlaga, vid vilken bör fogas styrkt avskrift därav. ~~xxxxx~~ Part ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ skall inom sagda tid i Svea hovrätt nedsätta fullföljdsavgift, etthundrafemtio kronor samt lika stort belopp till säkerhet för den kostnadsersättning, som högsta domstolen kan komma att tillerkänna motpart; nedsättes ej något av dessa belopp eller allenast belopp till säkerhet för kostnadsersättning, skall parten före utgången av samma tid till vattenöverdomstolen inkomma med sådant intyg om fattigdom, som avses i 54 kap. 18 § rättegångsbalken. Har part nedsatt belopp, som nu sagts, gälle det ock för medpart.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

Form 11 civ. vöd 300. 11.53
Svea hovrätt

Talan mot ~~hovrättens beslut~~ vattenöverdomstolens beslut om ersättning till Setterberg må av denne föras genom besvär. Fullföljd talan kan dock ej komma under högsta domstolens prövning, med mindre högsta domstolen meddelat tillstånd därtill. Prövningstillstånd kan meddelas endast på någon av de grunder, som angivas i 54 kap. 10 § 1 rättegångsbalken.

Den, som vill klaga, skall inom fyra veckor från dagen för ~~hovrättens~~ vattenöverdomstolens beslut, eller sist den 5 maj 1955 före tjänstetidens slut, till ~~Svea hovrätt~~ Vattenöverdomstolen, postadress Stockholm 2, inkomma med sin till högsta domstolen ställda besvärsinlaga, vid vilken bör fogas styrkt avskrift därav. Klaganden skall inom sagda tid i ~~hovrätten~~ Svea hovrätt nedsätta fullföljdsavgift, etthundrafemtio kronor; nedsättes ej detta belopp, skall klaganden före utgången av samma tid till ~~hovrätten~~ vattenöverdomstolen inkomma med sådant intyg om bristande tillgång, som avses i 54 kap. 18 § rättegångsbalken.

~~Har klagande nedsatt belopp, som nu sagts, gälle det ock för medpart.~~

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

AXEL ABRAHAMSONS TR., KARLSKRONA

S.M. 4/1953. Dom S 2/1954.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i stämningsmål angående dammbyggnad över Lidan vid Ruta kvarn i Jungs socken, Skaraborgs län; meddelad i Vänersborg den 7 september 1954.

Vodeanmälan 17/9. G.T.

Kärande: Verner Svensson (Härebo 9[2]), Härebo, Jungskola, Torsten Isaksson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[9]), Töredal, Jungskola, Josef Johansson (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[7] och 3[17]), Bäckgården, Jungskola, Folke Kämpe (Sven Bengtsgården 2[8]), Sven Bengtsgården, Jungskola, Åke Abelsson (Skarstad Rockagården 2[31]), Ernst Andersson (Skarstad Rockagården 2[35]), Johan Karlsson Skarstad Rockagården 2[34]), John Svensson (Skarstad Rockagården 2[13], Tomten 5[7], 5[8] och 5[10]), August Johansson (Tomten 5[4]) och Oskar Johansson (Tomten 5[9]), Bya, J.A. Ginberg (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[19]), Smedsgatan 5, Göteborg, samt Ernst Kjellin (Årebod 1[6]) och Ivar Kjellin (Törestorp Löjtnant Pilsgården 3[18] och 3[21]).

Stämpel Sjuttio kronor.

Kärandena.

Löjtnantsholm, Vara.

Ombud: jur. kand. Göran Thyresson, Skara.

Svarande: Albin Påfvelsson, Ruta kvarn, Bya.

Ombud: civilingenjören Stellan Jacobson, Kronhusgatan 2 F, Göteborg.

Saken: ändring av dammbyggnad m.m.

Vid Ruta kvarn, belägen å fastigheten Ruta Frälse Tullkvarn 1[2] inom Jungs jordregistersocken, Skaraborgs län, utnyttjas en fallhöjd i Lidan/av omkring 2,5 m. Till anläggningen hör en dammbyggnad, som enligt uppmätningsritning av Stellan Jacobsons ingenjörsbyrå består av en 21,4 m lång skibordsdamm över Lidans huvudfåra med krönet å höjden + 70,65 å + 70,73 m över rikets allmänna nollplan, samt, till höger därom mellan en mindre ö och vattendragets högra strand, en damm med krönet lägst å höjden + 71,01 m, vilken innehåller dels ett flodutskov, med tröskelhöjden + 69,45 m och försett med två luckor med en bredd av 0,80 respektive 0,81 m, dels ock intag till kvarnen.

Ruta kvarn äges av Albin Påfvelsson.

I ansökan om stämning å Påfvelsson ha Verner Svensson, Åke

Abelsson, Ernst Andersson, J.A. Ginberg, Torsten Isaksson, August Johansson, Josef Johansson, Oskar Johansson, Johan Karlsson, Ernst Kjellin, Ivar Kjellin, Folke Kämpe och John Svensson i uppgiven egenskap av ägare till fastigheter vid Lidan uppströms kvarnen yrkat och anfört: Svaranden hade utan laga tillstånd ombyggt och höjt den till Ruta kvarn hörande dammbyggnaden över Lidan och därigenom orsakat skada å kärandena tillhörig odlad mark. Höjningens storlek hade icke kunnat av kärandena med säkerhet fastställas, men enligt jämförelse mellan nu rådande vattenstånd i Lidan uppströms dammen och motsvarande vattenstånd år 1925 enligt en då av lantbrukskonsulenten Erik Almlöf upprättad täckdikningsplan över Verner Svenssons fastighet Härebo 9^2 skulle höjningen uppgå till 0,38 m. Kärandena yrkade att svaranden måtte åläggas att ombygga dammen så, att den icke orsakade högre vattenstånd i Lidan och dess sidotillopp uppströms Ruta kvarn än den gamla dammbyggnaden, samt att för dämningsskador å kärandenas fastigheter till följd av de höjda vattenstånden utgiva ersättning till kärandena med belopp som skulle angivas senare.

Vid huvudförhandlingen i målet den 10 juni 1954 ha kärandena dels återkallat yrkandet om skadestånd, med förbehåll om rätt att i särskild rättegång föra talan i sådant hänseende, dels förklarat, att med den "gamla dammbyggnaden" avsåges den damm som fanns vid 1925 års ingång och att yrkandet i denna del avsåge återställande av den befintliga dammen till sådant skick att den ej förorsakade högre uppdämning än förstnämnda damm dels ock yrkat, att till åstadkommande av lägre vattenstånd uppströms dammen i allt fall måtte fastställas bestämmelser om vattenhushållningen vid denna; dessa borde innehålla, att flodluckorna under månaderna april, maj, september och oktober skulle hållas helt uppdragna å tid då kvarnen ej vore i gång, dock minst 15 - 16 timmar per dygn, och därutöver under hela året öppnas, så snart vattenståndet stege 10 cm över skibordskrönet.

Ernst Andersson och Johan Karlsson ha i till vattendomstolen den 21 augusti 1954 inkommen skrivelse återkallat av dem i målet förd talan.

Svaranden, som under åberopande att yrkandet om fastställande av vattenhushållningsbestämmelser innefattade icke tillåten utvidgning av talan i första hand hemställt, att

detta yrkande måtte avvisas, har bestritt käromålet till alla delar under anförande: Svaranden hade inköpt kvarnen år 1925 och därefter icke vidtagit några andra ändringar med avseende å anläggningen än att han i juli månad 1925 byggt om intaget till kvarnen och satt in nya intagsluckor, år 1930 företagit viss ändring i fråga om turbinutrustningen samt år 1935 i reparationssyfte ersatt det äldre träskibordet över Lidans huvudfåra med ett skibord av betong med högst samma krönhöjd som det gamla skibordet. Svaranden hade på grund av urminnes hävd rätt att på platsen ha en dammanläggning av nuvarande utseende. Det förelåge icke någon laglig skyldighet för kvarnägaren att öppna flodutskovet, vilket upptagits omkring sekelskiftet i syfte att skydda kvarnen vid flödestillfällen. Urminnes hävd förelåge jämväl ifråga om den tillämpade dämningen.

Parterna - med undantag av Ernst Andersson och Johan Karlsson - ha fordrat ersättning för sina kostnader å målet.

D o m s k ä l.

Enär yrkandet om fastställande av vattenhushållningsbestämmelser får anses stöda sig på väsentligen samma grund

som yrkandet om ändring av dammbyggnaden samt det förra yrkandet utan olägenhet kan prövas i förevarande mål, finner vattendomstolen sig oförhindrad att nu upptaga detsamma till prövning.

Kärandena ha under skriftväxlingen i målet såsom stöd för sin talan andragit, att medan enligt Almlöfs täckdikningsplan av år 1925 dagvattenytan omkring 1.400 m uppströms dammen legat på nivån + 5,87 m i det för planen antagna höjdsystemet samt täckdikesrör föreslagits utmynna å höjden + 6,25 m, skibordskrönet vid genom lantbruksingenjören Sven Hallins försorg företagna mätningar - i ett annat höjdsystem - för nu pågående syneförrättning rörande torrläggning av Härebo med flera fastigheter befunnits inneha en lägsta höjd som motsvarade nivån + 6,84 m i Almlöfs höjdsystem, vilket förhållande klart skulle tyda på att en avsevärd höjning av skibordet ägt rum sedan år 1925. Till styrkande av käromålet ha vidare bl.a. åberopats av svaranden utan erinran lämnade utsagor av kärandena Svensson, Isaksson och August Johansson, av vilka får anses framgå att en viss höjning av vattenstånden uppströms Ruta kvarn ägt rum sedan början av 1920-talet, ävensom en utav Almlöf såsom vittne lämnad uppgift, att medelvattenytan år 1935 i samband med upp-

rättandet av en dräneringsplan för August Johanssons fastighet Tomten 5^4 uppskattats ligga 35 cm högre än år 1925.

Svaranden har såsom antaglig förklaring till den påtalade vattenståndshöjningen framhållit, att kvarnen på grund av minskad tillgång till mäld numera ej drives i samma omfattning som förr och att därför mindre vatten än tidigare framsläppes genom turbinerna.

Enligt av Jacobsons ingenjörsbyrå verkställd konnektionsavvägning, vars riktighet icke ifrågasatts av kärandena, motsvarar höjderna + 5,87 och + 6,25 m i Almlöfs höjdsystem + 70,27 (rätteligen + 70,24) och + 70,62 m över rikets nollplan samt skibordets lägsta höjd, + 70,65 m, nivån + 6,28 m i förstnämnda höjdsystem. Vid huvudförhandlingen i målet har klarlagts, att kärandena på grund av fel vid konnektionen mellan Almlöfs och nu pågående syneförrättnings höjdsystem angivit skibordets höjd i Almlöfs höjdsystem till + 6,84 m i stället för såsom avsetts + 6,24 m. Med hänsyn till det sagda kan icke av höjduppgifterna i Almlöfs täckdikningsplan någon som helst slutsats dragas om att höjning av skibordet ägt rum. Att viss vattenståndshöjning må ha inträtt under

senare år utgör, särskilt i betraktande av möjlig ändring i kvarndriften och skötseln av flodluckorna, icke något bevis i sistnämnda hänseende. Kärandena ha ej heller på annat sätt förmått visa, att dammbyggnaden sedan år 1925 ändrats så, att uppdämning kan äga rum till större höjd än dessförinnan. Fastmera har genom vittnesmål av lantbrukarna Georg Jonsson och Gunnar Jonsson styrkts, att någon höjning av skibordet icke företogs vid 1935 års ombyggnad av detsamma. | 2:26

Ruta kvarn med dammfästen omnämnes i kvarnkommissionens dom den 18 juni 1697 angående taxering av kvarnen till Kronan; kvarnen förekommer därefter i officiella handlingar från 1700- och 1800-talen. - Mjölnaren Claes Johansson, född 1889, vilken på svarandens begäran hörts såsom vittne i målet, har uppgivit: Vittnet hade varit mjölnare vid Ruta kvarn åren 1917-1925 och såsom sådan efterträtt sin fader, som var född år 1853. Vittnet kände icke själv till och hade ej hört berättas, att skibordet någonsin ändrats. Sven Johan Rydén, som ägt del i kvarnen från tiden omkring sekelskiftet till år 1924, hade sprängt upp en ränna i berget på platsen för de nuvarande flod-/luckorna. Vittnet hade hört talas om att dessa

icke funnits före Rydéns tid. När vattnet stod högt över skibordet, hade vittnet för att skydda kvarnen brukat öppna luckorna. Någon skyldighet härtill hade icke förelegat. - Äldre dammbyggnader till de i vattenboken inskrivna vattenverken i Lidan ha för avbördningen av flodvattnet endast skibord. Gentemot vad sålunda upptagits finner vattendomstolen - som då annat icke visats måste antaga att flodutskovet inrättats först i senare tid - svaranden icke kunna i målet åläggas skyldighet att öppna luckorna i utskovet till förekommande av skada å uppströms belägna fastigheter. Vid detta förhållande saknas anledning att fastställa några särskilda vattenhushållningsbestämmelser till efterrättelse mellan parterna.

35 a
böjning
Vattenhushåll-
ningsbestämmelser!

På grund av det anförda bör i målet fullföljd kärandetalan till alla delar ogillas.

Vid denna utgång skall svaranden tillerkännas gottgörelse för sina kostnader å målet. Rätt till ersättning härutinnan bör tillkomma denne jämväl gentemot Ernst Andersson och Johan Karlsson. Vattendomstolen har vid prövning av svarandens yrkanden i rättegångskostnadsavseende icke funnit

skäl till erinran i annat hänseende än att arvodet åt Jacobson, huvudsakligen med hänsyn till att ersättning ej bör utgå för arbete som denne nedlagt å för utförandet av svarandens tålan onödig utredning angående tidigare äganderätts- och fastighetsförhållanden med avseende å Ruta kvarn, bör nedsättas från fordrade 2.550 kronor till skäliga ansedda 2.200 kronor.

D o m s l u t.

Vattendomstolen avskriver målet i vad avser Ernst Anderssons och Johan Karlssons talan samt låter vid övriga kärandens återkallelse av förd skadeståndstalan bero.

Käromålet i övrigt ogillas.

Samtliga käranden förpliktas, en för alla och alla för en, att till Påfvelsson i ersättning för rättegångskostnader genast utgiva tretusentrettioen kronor 47 öre, varav 2.200 kronor avse arvode åt Jacobson, 504 kronor 97 öre dennes utlägg, 146 kronor 50 öre Påfvelssons egna utlägg - vittnesersättningar inberäknade - samt 180 kronor ersättning för den senares arbete och tidsspillan i anledning av rättegången, ävensom vad Påfvelsson visar sig ha utgivit för ett exemplar av protokollet från vattendomstolens huvudförhandling i målet och denna dom.

Ernst Andersson och Johan Karlsson förpliktas därjämte att solidariskt ersätta Påfvelsson med tjugufem kronor för ytterligare kostnader i anledning av skedd återkallelse av talan.

Talan mot denna dom etc. ---------- se aktsida 93.

På vattendomstolens vägnar:

Lars Delin.

Lars Delin.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja, skall han sist den **21 september** 1954 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren, postadress Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall sist den **5 oktober** 1954 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med sin till Vattenöverdomstolen ställda vadeinlaga.

Har en part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han icke iakttagit vad nyss sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

Handlingar angående

LÖJTNANTSHOLMS DIKNINGSFÖRETAG AV ÅR 1961

i Fyrunga och Jungs s:nar, Skaraborgs län;

upprättade år 1961 vid syneförrättning

enligt vattenlagen

av

J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.

Innehållsförteckning.

			sid.
Syneförrättningsprotokoll			1-
Ansökan med förordnande	bil.	A	9-
Förteckning	"	B	23-
Kungörelse i kyrkan	"	C^{I-II}	27-
" i tidning	"	D	31-
Förening	"	E^{2}	35-
Fullmakter	"	$E^{I,3,4}$	33-
Skrivelse till Vägförvaltningen + ritning	"	E^{5}	41-
Svar från Vägförvaltningen	"	E^{6}	45-
Värderingslängd			47-
Jordersättningslängd			61-
Kostnadsförslag			63-
Arbetsbeskrivning			65-
Kostnadsfördelningslängd			67-
Hydrografisk utredning			69-
Översiktskarta			72
Utlåtande			73-78.

Till förslaget hör 2 plankartor och 1 profilritning.

1.

Protokoll vid syne förrättning enligt vattenlagen på förslag om ändrad, till förmån för Håkan Larsgården m. fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Älvsborgs länsnämnd vald kommission.

Den 6 oktober 1953 i Fyrunga gästgård

Närvarande: Undertecknad, ordförande kommissionären och förrättningsman samt sjöde männen Gunnar Fredén, Åsbogården, och Emil Florén, Noleby, varjämte följande delägare:

Företrädare:

Maurits Lundgren äg. Fyrunga Håkan Larsg. 25 och
" Börsg. 52
Axel Karlsson " " Håkan Larsg. 21

Fyrunga och Gunhild Fränsa äg. Förestås av Sven Bengts gården 28 genom fadern och företrädaren Folke Fränsa.

Jörgen Johansson äg. Förestås av Sigfrid Pers g. 37
Verner Svensson äg. jämte syskonen Elsa, Siv och Stina Svensson Nässelv 92

O. E. Andrén äg. Fyrunga Bruksg. 16

Av övriga delägare:

Jungs pastorat äg. Fyrunga Prästgården 3 och
" Klockargården 6

genom kyrkoherde Magnus Johansson.

Nils Larsson äg Nolsby 25 o. 27
Sven Pålsson " " 29 o 210
John Lundgren " jämte bröder Sven Nolsby 212 o. 218
Emil Andersson " " 216
Edvard Johansson " " 224
Ernst Hjellin " Örebro 16
Ola Olsson " Törestorp Löjtnant Pltsg. 38 o.
Skarstad Backa g. 231
Ivar Hjellin " Törestorp Löjtnant Pltsg. 318 o 321
J. Ljungberg " " " " 319 genom
Lemnant Lennerstam
Sven Johansson " Törestorp Stora Bergtorp. 23
Oskar Jonsson " " " " 24
genom arrendator Nelzo Olsson
enl. fullmakt bil. E1
John Svensson äg. Skarstad Backa g. 213 och
" Tomten 57 58 o. 510
Aug. Johansson " " " 514 o. 516
Oskar Johansson " " " 59
Förvaltare Harry Hjellander såsom innehavare av
Backa gårdens dödsboegendom vid utgången av år 1913
Nils Larsson såsom ägare i Stora Hof, Skultorps,
Badende av H. K. Majestäts förklaringsförordning av
år 1913-14

§ 1

Upplästes och på framställning av nämnde
utsökande försäljdes, som högstbjudet, samma dags lydelse
lutigt bil. A

§ 2

Något på emot dagordningen kommer ej framföras.

§ 3

Föredrogs den vid förrättningen upprättade nivåkarta över det vattenbesvärade området samt profil över utloppen vid Ljån.

§ 4

De närvarande fiskarnas yrkande på i dagvarande avloppsförbättring samt stämning av Nöbbelövs kvarn. I likhet med vad som måtte detta lära ej bli möjligt omedelbart åstadkommas på att deras därav härrörande mark må komma på andra mera enligt sätt avvattnas och förbättras.

Det uppgives att dammen över Ljån vid Gata kvarn till stor del anlagts efter år 1918 utan vederbörligt tillstånd av vattendomstol. Fiskarnas yrkade att förrättningsmannen skulle söka verkställa, huruvida den omvarande dammen vore av samma höjd som den äldre dammen och huruvida förrättningen utvisade, meddela förhandens resultatet av undersökningen för vidtagande av eventuella åtgärden för fastställande av laga dam-

mängd häjd.

§ 5

John Boeman, John Lundgren och Nils Larsson bekräftade en tidigare till protokollet intagen skrivelse, varigenom de förenade sig med förhandlingen om företaget och yrkade på förrättens utsträckning, så att även deras mark må medtagas på lämpligt sätt samordnas och brukas. (Bilaga E²)

§ 6

Det upplystes att den begärda bron på gamla landsvägen om 6 alnar belägen 63 + 41 - 63 + 47 på grunden analyserats omkring år 1925.

§ 7

Som intet vidare förelåg att till protokollet anteckna förrättsmannen uppdrog åt undertecknad att efter nödig jordupplysning närmare bestämma och på klar linje utsätta, nytt diket mellan fastigheterna Dammen och Nällas å ort och lid, som kommer att i laga ordning på sakägarna fördelas.

Ort och dag som ovan.

I fjänsten

Wendt Hallin

Bi Bådarne goda män:

Karl Florén Gunnar Fredén

Den 14. dec. 1961 i Fyrungagården, Fyrunga

Närvarande: Undertecknad e.o. lantbruksingenjör och förrättningsman samt godemännen Gunnar Fredén, Åsbogården, Kvänum, och Karl Florén, Noleby, Fyrunga, ävensom följande sakägare:

Verner Svensson m.fl. - äg. fung. Härebo 9:2
genom deläg. Verner Svensson, Härebo, Fungskola.
Ivar Kjellin - äg. Torestorp Löjtnant Pl.sg:n 3:2, 3:18
Josef Johanssons dödsbo äg. Torestorp Löjtnant Pl.sg:n 3:7, 3:17
genom deläg. i dödsboet Karl Erik Johansson, Bäckg:n, Vara
Johan Ginburg - äg. Torestorp Löjtnant Pl.sg:n 3:19
genom Lennart Lennestam
Ernst Kjellins dödsbo - äg Årebod 1:6.
genom deläg. i dödsboet Rune Kjellin, Årebod, Vara
Ingvar Kämpe o. Gunnel Karlsson - äg. Torestorp Sven Bengtsg:n 2:8
genom deläg. Ingvar Kämpe, Sven Bengtsg:n, Fungskola
Sven Håkansson - äg. Noleby 2:9, 2:10
Sven Johansson - -,- Torestorp Sven Bengtsg:n 2:3
John och Sven Lundgren - -,- Noleby 2:18
genom deläg. John Lundgren, Noleby, Fyrunga
Nils Larsson äg. Noleby 2:17
Karl Andersson -,- Noleby 2:16.
David Johansson -,- Noleby 2:24
Helge Olsson -,- Torestorp Sven Bengtsg:n 2:4

Mauritz Lundgren – äg. Fyrunga Bösg:n 5:2 och Fyrunga Håkans g:n 2:5

Fungs pastorat – -"- Fyrunga stommen 3:1

genom ledamoten i Fungs pastorats boställsstyrelse Sven Johansson, Fyrunga, enl. fullmakt, bil. E 3 och arr. Kurt Karlsson, stommen, Fungskola.

Vägförvaltningen i Skaraborgs län genom ing. L. A. Larsson, Mariestad, enl. fullmakt, bil. E 4

Stora Hov, Skultorp, Badened m. fl. torrläggningsföretag av år 19.42/13 genom ordf. Lars Åke Larsson, Badene egendom, Kvänum.

§ 8.

Något jäv emot domrättens ledamän kunde ej utrönas.

§ 9.

I § 4 av detta protokoll har en del sökande påyrkat sänkning av Lidans högvatten under förutsättning, att detta kunde utföras utan allt för stora kostnader. Helt utslagsgivande i fråga om nämnda kostnader är dämningsrätten vid Ruta kvarn. Tvist härom mellan nämnda sökande och svarande ägaren av Ruta kvarn anhängiggjordes därefter vid vederbörlig vattendomstol. Genom dom den 7. sept. 1917 fastställdes kvarnägarens dämningsrätt. Detta innebär, att en sänkning av högvattenståndet i Lidan skulle ställa sig allt för dyrbar. Sökandenas villkor för sina yrkanden härutinnan har sålunda icke blivit uppfyllda. I övrigt har undersökningarna visat att vattenskadan å mark tillhörig Abel Augustssons dödsbo och Emil Strandmans (nu numera hans son) vid tidpunkten

för ansökningens ingivande uteslutande berodde på bristfälligt underhåll av st. Hov, Skultorp, Badene m.fl. torrläggningsföretag av år 1912/13, varför dessa jordägare icke är att anse som sökande till ifrågavarande företag.

§ 10.

Föreslogs det sedan förna sammanträdet upprättade förslaget till de vattenbesvärande markernas bättre torrläggning med härtill hörande handlingar.

§ 11

Upplästes styrelsemännens utlåtande, som hade lydelse enligt bilaga.

§ 12

Beslöts att styrelsen skall bestå av tre ordinarie och ledamöter och en suppleant.

§ 13

Till ordförande valdes Karl Erik Johansson, Bäckg:n, Jungskola, och till ledamöter Ingvar Kämpe, Sven Bengtg:n, Jungskola, och David Johansson, Furulund, Fyrunga

Till suppleant utsågs Sven Johansson, Sven Bengtg:n, Jungskola

Till revisorer att granska styrelsens räkenskaper valdes Helge Olsson, Sven Bengtgården, Jungskola, och Verner Svensson, Hörebo, Jungskola.

§ 14.

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utsågs styrelsemannen Karl Erik Johansson, Bäckg:n

Jungfolda.

§ 15.

Redogjorde förrättningsmannen för gällande bestämmelser för stabidrag samt lånegaranti till företag av detta slag.

Ordföranden erhöll i uppdrag och befullmäktigades:

att om statsmedel beviljas å sakägarnas vägnar underteckna de kontrakt och förbindelser, som för statsmedlens lyftande kunde erfordras,

att utfärdikera och för företagets räkning disponera de statsmedel, som kunde bliva beviljade,

att i mån av behov under arbetenas fortgång i bank eller annan penninginrättning upptaga lån intill ett belopp av 12000:- kronor och ägde ordföranden befogenhet att för företagets räkning underteckna erforderliga handlingar.

§ 16

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst. Protokollet upplästes och lämnades utan erinran.

Ort och tid som ovan.

I tjänsten
G. Uppenberg
e.o. lantbruksingenjör

Biträdande godemän:
Karl Florén
Gunnar Fredin

9. Bil. A Fr m. 202

LANTBRUKSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN
SKARA

Tel. 13140 (växel)
Postgiro nr 68815

Dnr .....

SKARABORGS LÄNS LANDSKANSLI
13 SEP 1958
III M 68 58

Verner Svensson - 0512/21004

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

E.o. lantbruksingenjör Jaak Lippert.

Skara den 19 augusti 1958.

På lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Lars Kvarnemo

Förordnande.

E.o. lantbruksingenjören Jaak Lippert, Skara, förordnas härmed att i stället för lantbruksingenjören Sven Hallin i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 15 september 1958.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerhielm

Nils Karlberg

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I
SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

IIIM 78 53

11.

Lippert

LANTBRUKSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN
- 1 SEP. 1953
Diarie Nr LI 127/53

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin, Skara, förordnas härmed att i stället för e.o. lantbruksingenjören Rolf Kristoferson i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 28 augusti 1953.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm

Nils Karlberg

13.

LANTBRUKSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN
SKARA

Tel. 13140 (växel)
Postgiro nr 68815

Dnr .....

SKARABORGS LÄNS
LANDSKANSLI
- 8 JUL 1953
III M 78 53

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbruksingenjör Sven Hallin.

Skara den 13 juni 1953.

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Bo Hjalmarsson

15.

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I
SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

F.nr. 202.

E.D. 43-49-1950

Förordnande.

E.o. lantbruksingenjören Rolf Kristoferson, Skara, förordnas härmed att i stället för lantbruksingenjören S. Hallin i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning.

Mariestad å landskansliet den 18 juli 1950.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm

G. Lundahl

17.

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I
SKARABORGS LÄN

LANDSKANSLIET

E.D. 31-49
1947

LANTBRUKSSTYRELSEN
I SKARABORGS LÄN
13 JUL 1950
Diarie Nr .....

E.D. 43-49
1950

LANTBRUKSSTYRELSEN
15 JUL. 1950
DIARIE NR
SAK NR

Resolution.

Inneliggande förordnande av den 16 april 1945 transporteras härigenom å lantbruksingenjören S. Hallin, Skara.

Mariestad å landskansliet den 3 maj 1947.

Carl Mannerfelt

Carl Mannerfelt

Leo Wohlstein

Fyrunga o. Jungs

Kgl. Lantbruksstyrelsen.

E D. 19. 30-49

19 45

4256

Kd 31-49-1947

SKARABORG
16 APR. 1945
LANDSKANSLI

LANTBRUKSSTYRELSEN
15 JUL. 1950
DIARIE Nr
SAK Nr

Till

Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Genom resolution den 26 mars 1945 har Ni anhållit om Kungl. Lantbruksstyrelsens yttrande över en av Maurits Lundgren, Stora Noleby, Fyrunga, m.fl. hos Eder gjord framställning om förordnande för lantbruksingenjör att handlägga syneförrättning jämlikt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Håkan Lars gården m. fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar.

Med anledning härav får Lantbruksstyrelsen med återställande av remisshandlingen hemställa, att förordnande att handlägga ifrågavarande syneförrättning måtte meddelas extra lantbruksingenjören E. Öfverholm, Skara. Stockholm den 4 april 1945.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

FÖRORDNANDE.

E. Lantbruksingenjören ~~Distriktslantmätaren~~ E. Öfverholm, Skara,

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och inväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 16/V 1945.

På länsstyrelsens vägnar:

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

E.o. lantbruksingenjör Rolf Kristoferson, Skara.

Skara den 13 juli 1950

På lantbruksnämndens vägnar:

Erik Almlöf
t.f. lantbruksdirektör

E. D. 80-49
1945

Fsr. 202

SKARABORGS LÄNS LANDSKANSLI 26 MRS. 1945

DIARIE-NR 7216
K. LANTBRUKSSTYRELSEN 28 MRS. 1945

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län

Remitteras till Kungl. Lantbruksstyrelsen, som behagade med remisshandlingens återställande till länsstyrelsen inkomma med utlåtande i ärendet
Mariestad å landskansliet den 26 mars 1945.

På tjänstens vägnar:

J. Sunnerholm

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Håkan Larsgården m.fl. i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är:

Stora Hov

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till:

Maurits Lundgren

adress Stora Nöleby

pr Fyrunga

Telefon: Lidaberg 32

Stora Nöleby den 16 mars 1945

Maurits Lundgren

Axel Abelsson såsom ombud för Abel Augustssons sterbhus — Emil Skandman

(Emil Eriksson) J.o. G. Kempe — Josef Johansson

Verner Svensson såsom ombud för Johannes Svenssons sterbhus — Oskar Andrén

Jag får vördsamt föreslå, att ifrågavarande förordnande utfärdas för extra lantbruksingeniör E. Öfverholm, Skara.

Skara den 23.3.1945.

Statens lantbruksingenjör i Skaraborgs län

1/ Berör endast ur Lidan Fastigheten "St Hov, Skuldborg, Fyrunga sn" har tomtlägenhet på by av år 1912 - 13. Rätt. a. Maurits Lundgren.

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:	Ägarens namn:
Tyrunga Kvistagården	Jungs pastorat
Håkan Larsgården	Hans Anderssons stenbl
D:o	Abel Augustsons stenbl
D:o	Maurits Lundgren
D:o	Klas Fahlgren
Stommen	Jungs pastorat
Sven Bengtsgården	Emil Strandman
Bremsagården	A. E. Andrén
Sven Bengtsgården	Erik Jonsson
D:o	Aron Jonsson
D:o	Johan Johansson
D:o	Emil Eriksson
Löjtnant Pilsgården	Ivar Kjellin
D:o	J. F. Svantesson
D:o	Josef Johansson
D:o	Bernhard Johansson
Håkebo	Johannes Svenssons stenbl
Stora Nolaby	Nils Larsson
Nästegården	Sven och John Lundgren

Resolution.

Remitteras till .....

.....

för avgivande av yttrande .....

....., **varmed remisshandlingarna återförväntas.**

Mariestad å landskansliet den .....

På tjänstens vägnar:

VETTERLÖNSKA BOKTR.EFTR
SKARA
392196

Bil. B

Förteckning

över underrättelser ang. sammanträde å Fyrungagården tisdagen den 6 okt. 1953 klockan 10.00, vilka denna dag avsänts till:

√1. Oskar Andrén,	Per Håkansgården,	Tråvad
√2. Mauritz Lundgren,	Håkan Larsgården,	Fyrunga
3. Frans Anderssons sterbhus, Deläg. Fritz Fransson,	Olof Eriksgården,	Essunga
4. Axel Abelsson,	Håkan Larsgården,	Fyrunga
5. Karl Svensson,	Hinstorp,	"
√6. Nils Larsson,	Noleby,	"
√7. Sven Håkansson,	"	"
√8. John o. Sven Lundgren,	"	"
√9. Karl Andersson,	"	"
√10. David Johansson,	Furulund, Löjtnantsholm,	Vara
√11. Ernst Kjellin,	"	"
√12. Joh. Svenssons sterbhus, Deläg. Verner Svensson,	Härebo,	Jungskola
√13. Josef Johansson,	Bäckg:n, Löjtnantsholm,	Vara
14. Åke Abelsson,	Ruta kvarn,	Bya
15. Torsten Isaksson,	Töredal,	Jungskola
√16. Karl Lindelöv,	Löjtnantsholm,	Vara
√17. Ivar Kjellin,	"	"
√18. Lennart Lennestam,	Löjtnantsholms Mejeri,	"
√19. Sven Johansson,	Sven Bengtsgården,	Jungskola
20. Oskar Jonsson,	Kartegården,	Bya
√21. Folke Kämpe,	Sven Bengtsgården,	Jungskola
22. Dönstorpsbadet,		Vara
23. David Larsson,	Dönstorp,	Bya
24. John Svensson,	Rockagården,	"

25. August Johansson, Tomten, Bya

26. Oskar Johansson, " "

27. Albin Påvelsson, Ruta kvarn, "

28. Förvaltare Harry Kjellander, Bjertorp, St. Hov

29. Godsägare Nils A. Larsson, Badene, Kvänum

✓ 30. Pastorsämbetet i Fyrunga pastorat, Fyrunga

✓ 31. Skiftesgodemannen Gunnar Fredén, Åsbogården, Kvänum

✓ 32. " Karl Florén, Noleby, Fyrunga.

Skara den 29 sept. 1953.

I tjänsten:

Ang. fortsatt sammanträde i Fyrungagården, Fyrunga, torsdagen den 14 december 1961 klockan 10.00 har avdrag av kungörelse sänts till följande:

Verner Svensson m.fl.,	Härebo,	Jungskola
Ivar Kjellin,	Löjtnantsholm,	Vara
Josef Johanssons dödsbo,	Bäckg:n, Löjtnantsholm,	"
Karl Lindelöv,	Löjtnantsholm,	"
Ernst Kjellins dödsbo,	Årebod, Löjtnantsholm,	"
Sven Håkansson,	Noleby,	Fyrunga
Ingvar Kämpe m.fl.,	Sven Bengtsgården,	Jungskola
Sven Johansson,	" "	"
John och Sven Lundgren,	Noleby,	Fyrunga
Nils Larsson,	"	"
Karl Andersson,	"	"
David Johansson,	Furulund, Löjtnantsholm,	"
Helgo Olsson,	Sven Bengtsgården,	Jungskola
Nils Pettersson,	Bremsegården,	Fyrunga
Mauritz Lundgren,	Håkansgården,	"
Pastorsämbetet i Jungs pastorat,		Jungskola
Arr. Kurt Karlsson,	Stommen,	"
Johan August Ginberg,	Smedjegatan 5,	Göteborg C
Vägförvaltningen i Skaraborgs län,		Mariestad
"Stora Hov, Skultorp, Badened m.fl. torrläggningsföretag av år 1912/13" Ordf. Lars Åke Larsson,	Badene Egendom,	Kvänum
Skiftesgodemannen Gunnar Fredén,	Åsbogården,	"
" Karl Florén,	Noleby,	Fyrunga.

Skara den 24 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Bil. C I

KUNGÖRELSE

ang. syneförrättning enligt vattenlagen.

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande FYRUNGA HÅKANSGÅRDEN m.fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i Fyrungagården, Fyrunga torsdagen den 14 december 1961 klockan 10.00, då vederbörande sakägare ha att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Jung:

Jung Härebo 9:2

Törestorp Löjtnant Pilsgården 3:2, 3:7, 3:10, 3:17, 3:18, 3:19

Törestorp Sven Bengtsgården 2:3, 2:4, 2:8.

I Fyrunga:

Årebod 1:6

Noleby 2:9, 2:10, 2:16, 2:17, 2:18, 2:24

Fyrunga Bremsegården 1:6

Fyrunga Bösegården 5:2

Fyrunga Håkansgården 2:5

Fyrunga Stommen 3:1.

Vid sammanträdet kommer val av styrelse för företaget att ske.

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Jungs församling den 26 november 1961, betygas:

Kyrkoherde
MAGNUS JOHANSSON
JUNGSKOLA

Anhålles att förestående kungörelse, försedd med bevis att den anslagits, varder till

mig återsänd under adress: Lantbruksing. J. Lippert, Lantbruksnämnden, S k a r a .

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o.lantbruksing.

Bil. C II

KUNGÖRELSE

ang. syneförrättning enligt vattenlagen.

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande FYRUNGA HÅKANSGÅRDEN m.fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i Fyrungagården, Fyrunga torsdagen den 14 december 1961 klockan 10.00, då vederbörande sakägare ha att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Jung:

Jung Härebo 9:2

Törestorp Löjtnant Pilsgården 3:2, 3:7, 3:10, 3:17, 3:18, 3:19

Törestorp Sven Bengtsgården 2:3, 2:4, 2:8.

I Fyrunga:

Årebod 1:6

Noleby 2:9, 2:10, 2:16, 2:17, 2:18, 2:24

Fyrunga Bremsegården 1:6

Fyrunga Bösegården 5:2

Fyrunga Håkansgården 2:5

Fyrunga Stommen 3:1.

Vid sammanträdet kommer val av styrelse för företaget att ske.

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Fyrunga församling den 26 november 1961, betygas:

xx
xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxx xx x xx x xx x xx

Magnus Johansson

Kyrkoherde
MAGNUS JOHANSSON
JUNGSKOLA

Anhålles att förestående kungörelse, försedd med bevis att den anslagits, varder till

mig återsänd under adress: Lantbruksing. J. Lippert, Lantbruksnämnden, S k a r a .

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o.lantbruksing.

Bil. D

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande **FYRUNGA HÅKANSGÅRDEN** m. fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i **Fyrungagården, Fyrunga, torsdagen den 14 december 1961 klockan 10.00,** då vederbörande sakägare ha att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I JUNG:

Jung Härebo 9: 2.
Törestorp Löjtnant Pilsgården 3: 2, 3: 7, 3: 10, 3: 17, 3: 18, 3: 19.
Törestorp Sven Bengtsgården 2: 3, 2: 4, 2: 8.

I FYRUNGA:

Årebod 1: 6.
Noleby 2: 9, 2: 10, 2: 16, 2: 17, 2: 18, 2: 24.
Fyrunga Bremsegården 1: 6.
Fyrunga Bösegården 5: 2.
Fyrunga Håkansgården 2: 5.
Fyrunga Stommen 3: 1.

Vid sammanträdet kommer val av styrelse för företaget att ske.

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:
J. LIPPERT
E. o. lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs Läns Tidning, Västergötlands Annonsblad torsdagen den 23 november 1961, intygas.

Skara den 25 november 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

33.

Bil. E'

Fullmakt

för Lantbr. Helgo Olsson Sven Bengtsgården Jungskola att vid sammanträde den 6 okt. 53 rörande syneförrättning, å Fyrungagården föra min talan och deltaga i beslut.

Kartegården Bya den 1/10 53

Oskar Jonsson

Oskar Jonsson

Bevittnas:

Ella Persberg.
Bya.

Einar Hansson
Bya

Bilaga E 2.

Förening.

Undertecknade göra härmed gemensam sak med sökandena Lisa Det fråga, som avser fastläggning av mark i Lillhärnäs Håkan Långsjöden m.fl. i Tyrunga och Jungs socken och gälla, att fastet gives sådan omfattning, att även vida mark kunna på ändamålsenligt sätt fastläggas. Skorstad 12/6 1951

/ John Svensson.

Tyrunga 13/6 1951

John Lundgren

Nils Larsson

~~Karl Hedin~~

~~Gustav Persson~~

Bevittnas:

Karl Hedin

Gunnar Fredin

Bilaga E. 3

Hemmansägaren, ledamoten i Jungs pastorats boställsstyrelse, Sven Johansson, Bremsegården, Fyrunga, befullmäktigas härmed att föra Jungs pastorats talan och å dess vägnar besluta i frågor, som behandlas och beslut, som fattas å omstående förrättning.

Jungskola den 27 november 1961

Magnus Johansson

Ordf.i Jungs pastorats kyrkoråd och -stämma.

Kyrkoherde
MAGNUS JOHANSSON
JUNGSKOLA

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande **FYRUNGA HÅKANSGÅRDEN** m. fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i **Fyrungagården, Fyrunga, torsdagen den 14 december 1961 klockan 10.00,** då vederbörande sakägare ha att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I JUNG:

Jung Härebo 9: 2.
Törestorp Löjtnant Pilsgården 3: 2, 3: 7, 3: 10, 3: 17, 3: 18, 3: 19.
Törestorp Sven Bengtsgården 2: 3, 2: 4, 2: 8.

I FYRUNGA:

Årebod 1: 6.
Noleby 2: 9, 2: 10, 2: 16, 2: 17, 2: 18, 2: 24.
Fyrunga Bremsegården 1: 6.
Fyrunga Bösegården 5: 2.
Fyrunga Håkansgården 2: 5.
Fyrunga Stommen 3: 1.

Vid sammanträdet kommer val av styrelse för företaget att ske.

Skara den 20 november 1961.

I tjänsten:
J. LIPPERT
E. o. lantbruksingenjör.

v. g. vänd!

39.

Bilaga E 4.

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN
I SKARABORGS LÄN

Dnr 4764-43/61

F u l l m a k t.

I enlighet med skrivelse från Kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av den 1 juli 1946, dnr O. 594/45, Ka 7348-66, får vägförvaltningen i Skaraborgs län härmed befullmäktiga ingenjören L.A. Larsson, Mariestad, att utföra och bevaka Styrelsens talan för Kungl. Maj:t och Kronan vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Fyrunga Håkansgården m.fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar av Skaraborgs län.

Mariestad den 28 november 1961

VÄGFÖRVALTNINGEN I SKARABORGS LÄN

Holger Andersson

Bil. E 5

JL/JCK

Till
Vägförvaltningen i Skaraborgs län
Mariestad.

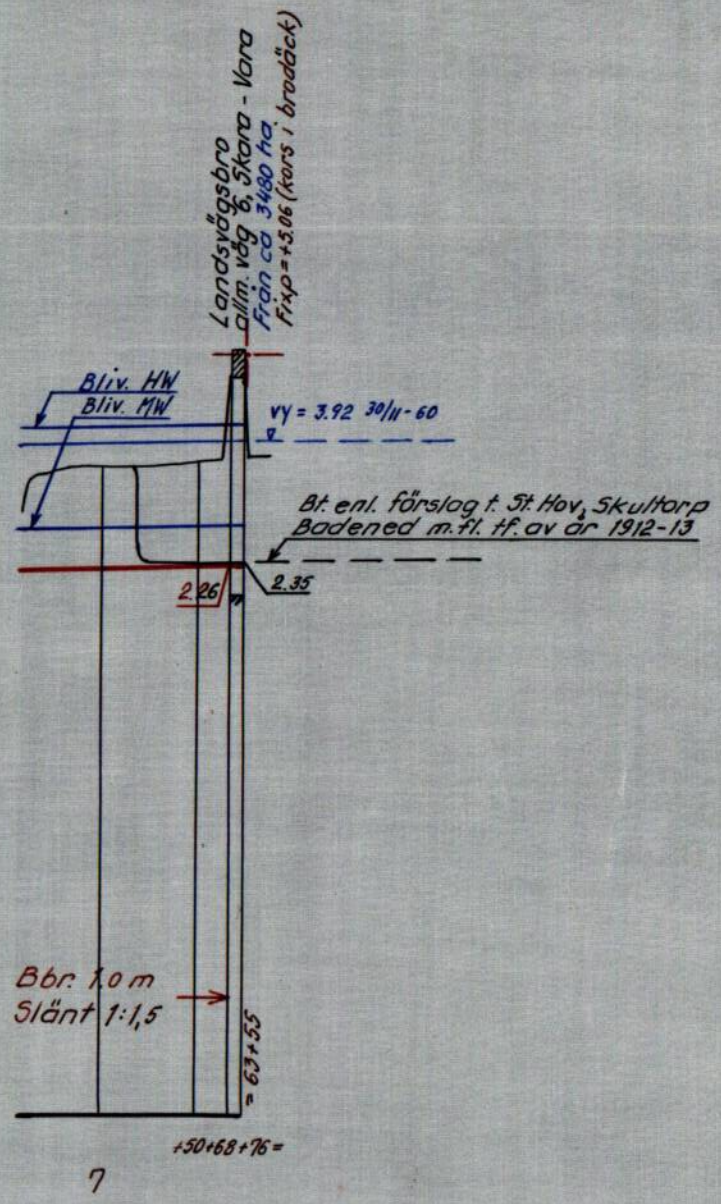
För sådant ändamål som stadgas i 10. kap. 52 § vattenlagen översändes härmed utdrag ur utlåtandet och förslaget till "Löjtnantsholms dikningsföretag av år 1961" i Jungs och Fyrunga socknar i den del, som berör allmänna vägen nr 6, Skara - Vara vid Löjtnantsholm (sekt. 7+76 = 63+55).

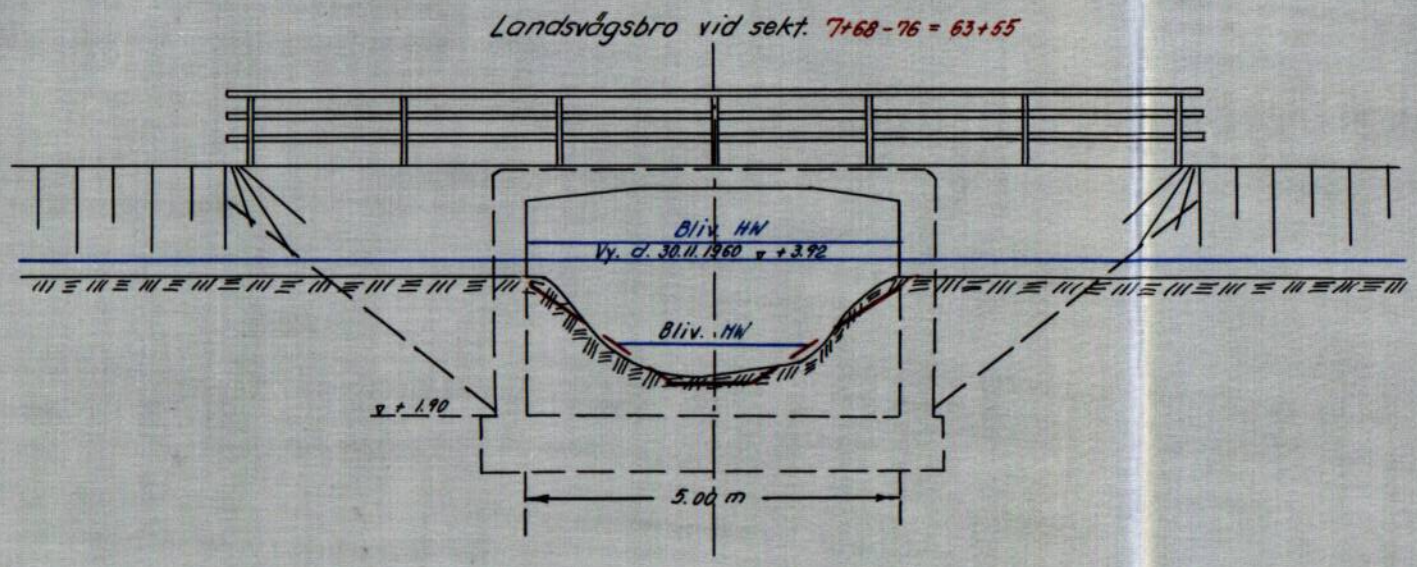
Väging. L. A. Larsson har tagit del av förslaget vid syneförrättningssammanträde den 12 december 1961.

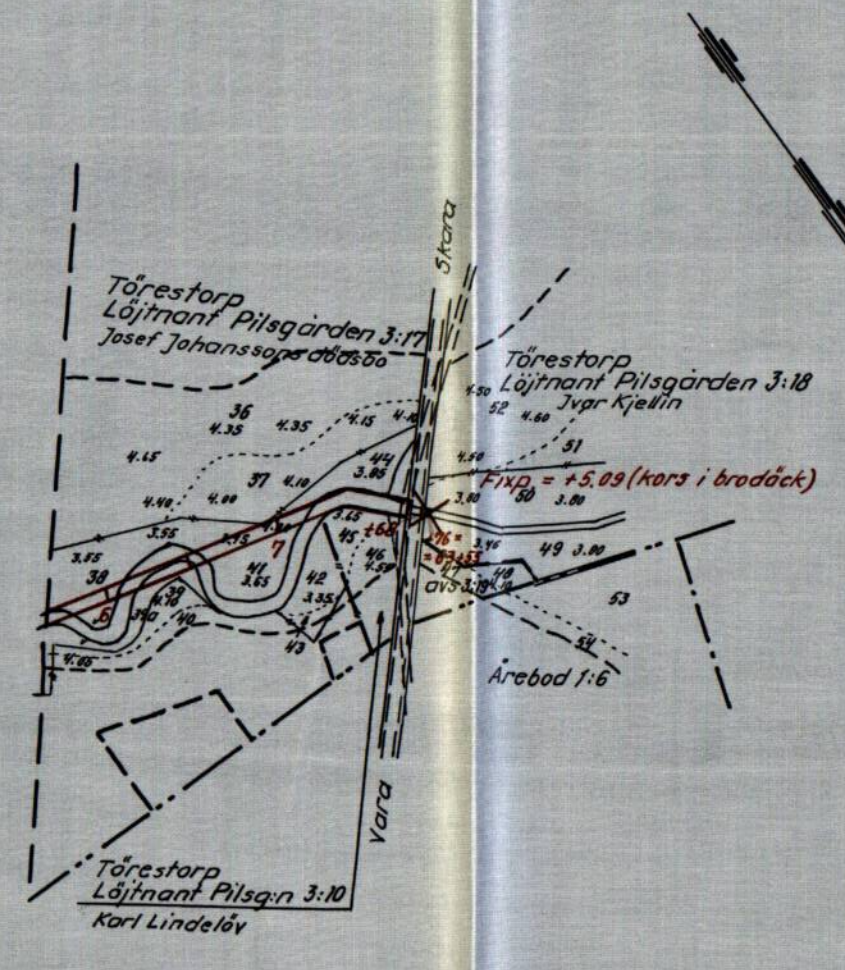
Två ex. av utdraget bifogas och kunna behållas av Vägförvaltningen.

Skara den 10 januari 1962.
I tjänsten:

J. Lippert
E.o. lantbruksing.

Längdskala 1:4000

100 50 0 100 200 300 m

1 0.5 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 m

Höjd- ö. sektionsskala 1:100

Utdrag ur:

Förslag till

Löjtnantsholms dikningsföretag av år 1961

i Jungs och Fyrunga s:nar ~~kommun~~ Skaraborgs län

upprättat år 1961 i ~~utan~~ samband med syneförrättning enl. vattenlagen av

~~Original~~
Kopia

J. Lippuk
Namn
E. o. lantbruksingenjör.
Titel

Antal ritn.st. .....

LANTBRUKSSTYRELSENS LANTBRUKSNÄMNDENS ARKIV Nr

Lantbruksstyrelsen 3037 f. okt. 58. 3 000.

Statens Reproduktionsanstalt 384258

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
VÄGFÖRVALTNINGEN I SKARABORGS LÄN

Postadress MARIESTAD
Telefonadress 139 50
Postgirokonto 18 29 16

Datum
19.1.62

LANTBRUKSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN
22 JAN 1962
Diarie Nr .....

Lantbruksingenjören i Skaraborgs län
Skara

Eder beteckning	Edert meddelande av den	Vår beteckning
	10.1.62	513-62190 LAL/MN

Ärende

Ang. "Löjtnantsholms dikningsföretag av år 1961".

Vägförvaltningen har tagit del av översänt utlåtande över rubr. företag utan erinran.

Vägförvaltningen kommer att utföra erforderlig rensning av genomloppet under riksväg 6 i enlighet med vad som föreskrives i utlåtandet.

Arbetet kommer att ombesörjas av vägmästaren i vägmästareområde R:10, tel. 0511-75055, som av företaget i god tid skall underrättas om önskad tidpunkt för arbetets utförande.

VÄGFÖRVALTNINGEN I SKARABORGS LÄN
Underhållsavdelningen

Bertil André

L.A. Larsson

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Jungs socken							
Jung Härebo 9:2							
Verner Svensson m.fl.							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	1	0,65		2280 ~~2850~~	3000	720	468
" - " -	2	0,35		1260 ~~1800~~	2340 ~~1935~~ ~~3000~~	1080	378
Betesmark, - " -	3		0,21	10 ~~30~~	120 ~~300~~ ~~1600~~	110	23
" - " -	4		0,06	10 ~~30~~	120 ~~300~~ ~~1600~~	"	7
" - " -	4 a		0,45	10 ~~30~~	120 ~~300~~ ~~1600~~	"	50
Åker, - " -	5	1,24		1790 ~~2550~~	2390 ~~1990~~ ~~3000~~	600	744
" - " -	6	0,34		2300 ~~2880~~	3000	700	238
Betesmark, - " -	7		0,36	20 ~~40~~	160 ~~400~~ ~~1600~~	140	50
Åker, - " -	8	0,21		1260 ~~1800~~	2280 ~~2850~~ ~~3000~~	1020	214
" - " -	9	0,04		2280 ~~2850~~	3000	720	29
Betesmark, - " -	10		0,46	20 ~~40~~	270 ~~670~~ ~~1600~~	250	115
Åker, - " -	11	0,59		720 ~~1200~~	1780 ~~2550~~ ~~3000~~	1060	625
" - " -	12	0,16		2850	3000	150	24
Betesmark, - " -	13		0,15	20 ~~40~~	220 ~~540~~ ~~1600~~	200	30
Åker, - " -	14	0,04		1570 ~~2250~~	3000	1430	57
" - " -	15	0,14		2850	"	150	21
" - " -	16	0,12		990 ~~1650~~	2010 ~~2880~~ ~~3000~~	1020	122
" - " -	17	0,08		2850	3000	150	12
Summa		3,96	1,69				3207
Bruknings båtnad							-
Totalsumma		3,96	1,69				3207

Lantbruksstyrelsen 3044 n. 56 cpr. 20 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 203556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo-figur-nr	Förbättrad mark åker, tomt hektar	 annan hektar	Värde pr ha före kronor	 efter kronor	Båtnad pr ha kronor	 pr ägofigur kronor
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:2							
Ivar Kjellin							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	18	0,21		2700	3000	300	63
Summa		0,21					63
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,21					63
Törestorp Löjtnant Pilsg.3:7,3:17							
Josef Johanssons dödsbo							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	19	0,89		2850	3000	150	134
" - " -	20	0,60		1260 ~~1800~~	2390 ~~3000~~	1130	678
" - " -	21	0,58		2700	3000	300	174
Betesmark, - " -	22		0,34	20 ~~50~~	420 ~~1600~~	400	136
" - " -	23		0,15	10 ~~30~~	270 ~~1600~~	260	39
" - " -	24		0,32	20 ~~50~~	480 ~~1600~~	460	147
" - " -	25		0,13	20 ~~50~~	480 ~~1600~~	"	60
Åker, - " -	26	0,05		1260 ~~1800~~	2300 ~~3000~~	1040	52
" - " -	27	0,12		1470 ~~2100~~	2370 ~~3000~~	900	108
" - " -	28	2,68		2700	3000	300	804
Betesmark, - " -	29		0,05	1560	1600	40	2
" - " -	30		0,20	1010 ~~1440~~	1280 ~~1600~~	270	54
" - " -	31		0,03	1560	1600	40	1

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Betesmark, lermylla på mellanlera	32		0,08	~~670~~ 270	~~1600~~ ~~1520~~ 610	340	28
" - " -	33		0,59	~~160~~ 60	~~1600~~ ~~1040~~ 410	350	207
Åker, - " -	34	0,27		~~2100~~ 1470	~~3000~~ ~~2970~~ 2370	900	243
" - " -	35	1,13		2700	3000	300	339
" - " -	36	1,05		"	"	"	315
" - " -	37	0,34		~~1950~~ 1560	~~3000~~ ~~2970~~ 2370	810	275
Betesmark, - " -	38		0,24	~~560~~ 220	~~1600~~ ~~1550~~ 620	400	96
Åker, - " -	39	0,09		~~2400~~ 1920	~~3000~~ ~~2990~~	1070	96
Betesmark, - " -	39 a		0,07	~~670~~ 270	~~1600~~ ~~1520~~ 940	670	47
Åker, - " -	40	0,10		2880	3000	120	12
Betesmark, - " -	41		0,10	~~800~~ 320	~~1600~~ ~~1550~~ 620	300	30
" - " -	42		0,09	~~540~~ 220	~~1600~~ ~~1440~~ 580	360	32
" - " -	43		0,02	1550	1600	50	1
" - " -	44		0,10	~~1310~~ 790	~~1600~~ 1120	330	33
Summa		7,90	2,51				4143
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		7,90	2,51				4143

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo-figur-nr	Förbättrad mark åker, tomt hektar	 annan hektar	Värde pr ha före kronor	 efter kronor	Båtnad pr ha kronor	 pr ägofigur kronor
Törestorp Löjtnant Pilsg. 3:10							
Karl Lindelöv							
Alstringsbåtnad							
Tomt, lermylla på mellanlera	45	0,06		1890 ~~2700~~	4320 ~~5400~~ ~~6000~~	2430	146
" - " -	46	0,05		4800	6000	1200	60
Summa		0,11					206
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,11					206
Törestorp Löjtnant Pilsg. 3:19					-		
Johan Ginberg					-		
Alstringsbåtnad							
Tomt, lermylla på mellanlera	47	0,06		4200	6000	1800	108
" - " -	48	0,04		1890 ~~2700~~	4320 ~~5400~~ ~~6000~~	2430	97
Summa		0,10					205
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,10			-	-	205
Törestorp Löjtnant Pilsg. 3:18						-	
Ivar Kjellin							
Alstringsbåtnad							
Betesm.,lermylla på mellanlera	49		0,37	420 ~~1040~~	930 ~~1550~~ ~~1600~~	510	189
" - " -	50		0,50	470 ~~480~~	940 ~~1570~~ ~~1600~~	470	235
Åker, - " -	51	0,44		1470 ~~2100~~	2000 ~~2850~~ ~~3000~~	530	233
" - " -	52	1,24		2700	3000	300	372
Summa		1,68	0,87				1029
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		1,68	0,87				1029

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Fyrunga socken.							
Årebod 1:6							
Ernst Kjellins dödsbo							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	53	0,33		~~1350~~ 810	~~3000~~ ~~2250~~ 1350	540	178
" - " -	54	0,20		2550	3000	450	90
Summa		0,53					268
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,53					268
Noleby 2:9 och 2:10							
Sven Håkansson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	55	0,14		~~2250~~ 1570	~~3000~~ ~~2880~~ 2300	730	102
" - " -	56	0,24		2550	3000	450	108
" - " -	57	0,09		2700	"	300	27
Summa		0,47					237
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,47					237
Jungs socken.							
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:8							
Ingvar Kämpe m.fl.							
Alstringsbåtnad							
Odl.m., lermylla på mellanlera	58		0,08	1920	2000	80	6
" - " -	59		0,46	~~900~~ 360	~~1400~~ ~~2000~~ 840	480	221

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Åker, lermylla på mellanlera	60	0,70		1470 ~~2100~~	2370 ~~2970~~ ~~3000~~	900	630
" - " -	61	0,54		2700	3000	300	162
" - " -	62	0,25		"	"	"	75
" - " -	63	0,51		1360 ~~1950~~	2000 ~~2850~~ ~~3000~~	640	326
" - " -	64	0,26		2700	3000	300	78
" - " -	65	0,37		990 ~~1650~~	1920 ~~2400~~ ~~3000~~	930	344
Odlingsmark, - " -	66		0,21	980 ~~1400~~	1540 ~~1920~~ ~~2000~~	560	118
" - " -	67		0,36	1900	2000	100	36
Summa		2,63	1,11				1996
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		2,63	1,11				1996
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:3							
Sven Johansson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	68	0,35		2550	3000	450	158
Odl.m., - " -	69		0,34	660 ~~1100~~	1190 ~~1700~~ ~~2000~~	530	180
Åker, - " -	70	0,19		2880	3000	120	23
Odl.m., - " -	71		0,03	1200 ~~1500~~	1950 ~~2000~~	750	23
" - " -	72		0,33	1050 ~~1500~~	1560 ~~1950~~ ~~2000~~	510	168
" - " -	73		0,15	910 ~~1300~~	1330 ~~1900~~ ~~2000~~	420	63
" - " -	74		0,27	1700	2000	300	81
Summa		0,54	1,12				696
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,54	1,12				696

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Fyrunga socken.							
Noleby 2:18							
John och Sven Lundgren							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	75	0,25		~~2100~~ 1470	~~3000~~ ~~2880~~ 2300	830	208
" - " -	76	0,15		~~1800~~ 1260	~~3000~~ ~~2700~~ 1890	630	95
" - " -	77	0,33		2700	3000	300	99
" , mylla på moig lera	78	0,44		"	~~3000~~ 2990	290	128
" , - " -	79	0,30		2880	3000	120	36
Summa		1,47					566
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		1,47					566
Noleby 2:17							
Nils Larsson							
Alstringsbåtnad							
Åker, mylla på moig lera	80	0,32		2880	3000	120	38
" - " -	81	0,33		"	"	"	40
Summa		0,65					78
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,65					78
Noleby 2:16							
Karl Andersson							
Alstringsbåtnad							
Åker, mylla på moig lera	82	0,11		2880	3000	120	13
Summa		0,11					13
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,11					13

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 2085:5

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo-figur-nr	Förbättrad mark åker, tomt hektar	 annan hektar	Värde pr ha före kronor	 efter kronor	Båtnad pr ha kronor	 pr ägofigur kronor
Noleby 2:24							
David Johansson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	83	0,11		2850	3000	150	17
" - " -	84	0,33		~~1800~~ 1260	~~3000~~ ~~2760~~ 1890	630	208
" - " -	85	0,32		~~2400~~ 1920	~~3000~~ 2970	1050	336
Tomtmark, - " -	86	0,17		5700	6000	300	51
Summa		0,93			-		612
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,93					612
Jungs socken.							
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:4							
Helgo Olsson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	87	0,42		2850	3000	150	63
" - " -	88	0,26		"	"	"	39
Summa		0,68					102
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,68					102
Fyrunga socken.							
Fyrunga Bremseg:n 1:6							
Nils Pettersson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	89	0,28		2880	3000	120	34
" - " -	90	0,23		~~1950~~ 1370	~~3000~~ ~~2850~~ 2280	910	209

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Åker, lermylla på mellanlera	91	0,16		~~2400~~ 1920	~~3000~~ 2970	1050	168
" - " -	92	0,23		~~1950~~ 1370	~~3000~~ 2280	910	209
" - " -	93	0,68		2970	3000	30	20
" - " -	94	0,76		2850	"	150	114
" - " -	95	0,17		~~1800~~ 1260	~~3000~~ 2160	900	153
Odlingsmark, - " -	96		0,08	~~1400~~ 1120	~~2000~~ 1530	410	33
Åker, - " -	97	0,10		~~1950~~ 1560	~~3000~~ 2280	720	72
Odlingsmark, - " -	98		0,13	~~1200~~ 840	~~2000~~ 1260	420	55
" - " -	99		0,06	1920	2000	80	5
Åker, - " -	100	0,43		2970	3000	30	13
Odlingsmark, - " -	101		0,43	1600	~~2000~~ 1980	380	163
Åker, - " -	102	0,64		2850	~~3000~~ 2990	140	90
Odlingsmark, - " -	103		0,19	1500	~~2000~~ 1900	400	76
Åker, - " -	104	0,05		2250	~~3000~~ 2880	630	31
Odlingsmark, - " -	105		0,47	1600	~~2000~~ 1980	380	179
Åker, - " -	106	0,26		2930	3000	70	18
" - " -	107	0,36		2700	~~3000~~ 2880	180	65
" - " -	108	0,30		2930	3000	70	21
Summa		4,65	1,36				1728
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		4,65	1,36				1728
Fyrunga Bösegården 5:2							
Mauritz Lundgren							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	109	0,39		2930	3000	70	27
" - " -	110	0,27		2850	"	150	41
Summa		0,66					68
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,66					68

Lantbruksstyrelsen 3044 n. 56 apr. 20 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo-figur-nr	Förbättrad mark åker, tomt hektar	 annan hektar	Värde pr ha före kronor	 efter kronor	Båtnad pr ha kronor	 pr ägofigur kronor
Fyrunga Stommen 3:1							
Jungs pastorat							
Arr. Kurt Karlsson							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	111	0,24		2850	2990 ~~3000~~	140	34
" - " -	112	0,18		2700	2970 ~~3000~~	270	49
" - " -	113	0,56		2930	3000	70	39
" - " -	114	0,52		2700	2970 ~~3000~~	270	140
Summa		1,50					262
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		1,50					262
Fyrunga Håkansg:n 2:5							
Mauritz Lundgren							
Alstringsbåtnad							
Åker, lermylla på mellanlera	115	0,36		2550	2930 ~~3000~~	380	137
" - " -	116	0,21		2930	3000	70	15
Summa		0,57					152
Brukningsbåtnad							-
Totalsumma		0,57					152

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
S a m m a n d r a g .							
Jungs socken							
Jung Härebo 9:2							
Verner Svensson m.fl.	1-17 ab	3,96	1,69			3207	
	brb		-			-	3207
Törestorp Löjtnant Pilsg. 3:2							
Ivar Kjellin	18 ab	0,21	-			63	
	brb					-	63
Törestorp Löjtnant Pilsg.3:7,3:17							
Josef Johanssons dödsbo	19-44 ab	7,90	2,51			4143	
	brb					-	4143
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:10							
Karl Lindelöv	45-46 ab	0,11	-			206	
	brb					-	206
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:19							
Johan Ginberg	47-48 ab	0,10	-			205	
	brb					-	205
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:18							
Ivar Kjellin	49-52 ab	1,68	0,87			1029	
	brb					-	1029
Fyrunga socken							
Årebod 1:6							
Ernst Kjellins dödsbo	53-54 ab	0,53	-			268	
	brb					-	268
Noleby 2:9 och 2:10							
Sven Håkansson	55-57 ab	0,47	-			237	
	brb					-	237
Jungs socken							
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:8							
Ingvar Kämpe m.fl.	58-67 ab	2,63	1,11			1996	
	brb					-	1996

Lantbruksstyrelsen 3044 n. 56 upr. 20 000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:3							
Sven Johansson	68-74 ab	0,54	1,12			696	
	brb					-	696
Fyrunga socken							
Noleby 2:18							
John och Sven Lundgren	75-79 ab	1,47	-			566	
	brb					-	566
Noleby 2:17							
Nils Larsson	80-81 ab	0,65	-			78	
	brb					-	78
Noleby 2:16							
Karl Andersson	82 ab	0,11	-			13	
	brb					-	13
Noleby 2:24							
David Johansson	83-86 ab	0,93	-			612	
	brb					-	612
Jungs socken							
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:4							
Helgo Olsson	87-88 ab	0,68	-			102	
	brb					-	102
Fyrunga socken							
Fyrunga Bremseg:n 1:6							
Nils Pettersson	89-108 ab	4,65	1,36			1728	
	brb					-	1728
Fyrunga Bösegården 5:2							
Mauritz Lundgren	109-110 ab	0,66	-			68	
	brb					-	68
Fyrunga Stommen 3:1							
Jungs pastorat							
Arr. Kurt Karlsson	111-114 ab	1,50	-			262	
	brb					-	262
Fyrunga Håkansg:n 2:5							
Mauritz Lundgren	115-116 ab	0,57	-			152	
	brb					-	152
Summa		29,35	8,66				15631

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
ab = alstringsbåtnad brb = brukningsbåtnad Röd siffra = markens värde vid genom företaget ernådd ofullständig torrläggning Blå siffra = markens värde före och efter torrläggning efter minskning på grund av översvämningsskador, som synemännen uppskattat till: 20 % för mark, som ligger 0 - 0,10 m under h.v.y. 30 % " " " " 0,10 - 0,30 m " " 40 % " " " " 0,30 - 0,50 m " " 60 % " " " " > 0,50 m " " .							

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Karl Ekman

Gunnar Fredin

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 209556

JORDERSÄTTNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m.	Avlopp			Upplag			Summa ersättning
	Areal	Ersättning		Antal	Ersättning		
	m²	öre/m²	kronor			kronor	kronor
Jungs socken.							
Avloppet A - B .							
Jung Härebo 9:2							
Verner Svensson m.fl.							
0+20 - 2+6 = 186 m	580	0:30	174			-	174
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:21							
Ivar Kjellin							
0+20 - 2+6 = 186 m	580	0:30	174			-	174
Summa	1160		348			-	348

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Karl Florén

Gunnar Fredin

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
432350

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Avloppet A - B .				
0-2+6	206	Schaktning av lera:				
		Jorden upplägges som vall å sträckan A-B-D-Da till en krönhöjd av + 4,40 m eller utplaneras å mark tillhörande fastigheten Jung Härebo 9:2 m^3	1900	2:80	5320	
		Tillägg för jordbro vid sekt.D st	1	500:-	500	
		Jordersättning			348	
		Arbetsledning och oförutsett			532	6700
		Avloppet B - C .				
2+6-7+68	562	Schaktning av lera:				
		Bef. åfåra igenfylles med uppgrävda jordmassor och överskotts-jordmassorna utplaneras m^3	2200	3:25	7150	
7+68-7+76= =63+55	8	Upprensning av landsvägsbron till föreskriven bottennivå utföres och bekostas av Vägförvaltningen i Skaraborgs län				
		Arbetsledning och oförutsett			750	7900
		Hela företaget kronor				14600

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
208756

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter verkställas genom sakkunnig person.

Vid arbetets utförande iakttages:

att i grävningstabell angivna djupsiffror och dagbredder är beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;

att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan bör i möjligaste mån uträtas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje kommer att sammanfalla;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 1 m från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte öppningar skall anordnas vid sänkor i marken, tillstötande diken eller i övrigt på minst var 40. m för ytvattnets framsläppande genom upplagen;

att under arbetstiden vatten ej uppdämmes eller påsläppes så att skada uppstår;

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skall avhjälpas och erforderliga förstärkningsåtgärder eller släntförändringar vidtagas;

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan nya märken blivit utsatta genom vederbörlig lantmätares försorg;

att förrättningens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras; måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;

att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning;

att huvudfixpunkt för höjdbestämningen är:

Kors i husgrund ca 230 m norr om sekt. B å höjden + 5,85 m och kors i brobana på uppströmssidan av riksväg nr 6 å höjden + 5,09 m. Det använda höjdsystemets

nollplan är beläget 68,23 m över Sveriges normalnollplan.

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i för samfälligheten beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i samfällighetens verkliga kostnad procent	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Jungs socken.						
Jung Härebo 9:2						
Verner Svensson m.fl.	S	3207		2996	20,517	
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:2, 3:18						
Ivar Kjellin		1092		1020	6,986	
Törestorp Löjtnant Pilsg.3:7, 3:17						
Josef Johanssons dödsbo	S	4143		3870	26,505	
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:10						
Karl Lindelöv		206		192	1,318	
Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:19						
Johan Ginberg		205		191	1,311	
Fyrunga socken.						
Årebod 1:6						
Ernst Kjellins dödsbo		268		250	1,715	
Noleby 2:9 och 2:10						
Sven Håkansson		237		221	1,516	
Jungs socken.						
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:8						
Ingvar Kämpe m.fl.	S	1996		1865	12,770	
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:3						
Sven Johansson		696		650	4,453	
Fyrunga socken.						
Noleby 2:18						
John och Sven Lundgren	S	566		529	3,621	
Noleby 2:17						
Nils Larsson	S	78		73	0,499	
Noleby 2:16						
Karl Andersson		13		12	0,083	
Noleby 2:24						
David Johansson		612		572	3,915	

Lantbruksstyrelsen 3045 n. 1959 febr. 5.000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
99559

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	 för samfälligheten beräknad kostnad kronor	 samfällighetens verkliga kostnad procent	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Jungs socken.						
Törestorp Sven Bengtsg:n 2:4						
Helgo Olsson		102		95	0,653	
Fyrunga socken.						
Fyrunga Bremseg:n 1:6						
Nils Pettersson	S	1728		1614	11,055	
Fyrunga Böseg:n 5:2 och						
Fyrunga Håkansg:n 2:5						
Mauritz Lundgren	S	220		205	1,407	
Fyrunga Stommen 3:1						
Jungs pastorat						
Arr. Kurt Karlsson		262		245	1,676	
Summa		15631		14600	100,000	

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Karl Florén

Gunnar Fredin

Hydrografisk utredning.

Vid sektion		2+6	7+68	76+60	84+30	98+57
Vattensamlingsområde,	ha	3600	3480	2800	2700	1700
Normal högvattenavrinning l/sek. o. ha		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Normal medelvattenavrinning l/sek.o. ha		0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Normal högvattenföring	m^3/sek.	5,40	5,22	4,20	4,05	2,55
Normal medelvattenföring	m^3/sek.	0,36	0,35	0,28	0,27	0,17
Bottenlutning	o/oo	0,50	0,50	0,35	0,90	1,10
Bottenbredd	m	1,00	1,00	1,50	1,00	0,50
Släntlutning		1:1,5	1:1,5	1:1,5	1:1,5	1:1,5
Djup vid högvatten	m	1,92	1,90	1,75	1,50	1,30
Djup vid medelvatten	"	0,57	0,56	0,48	0,43	0,41

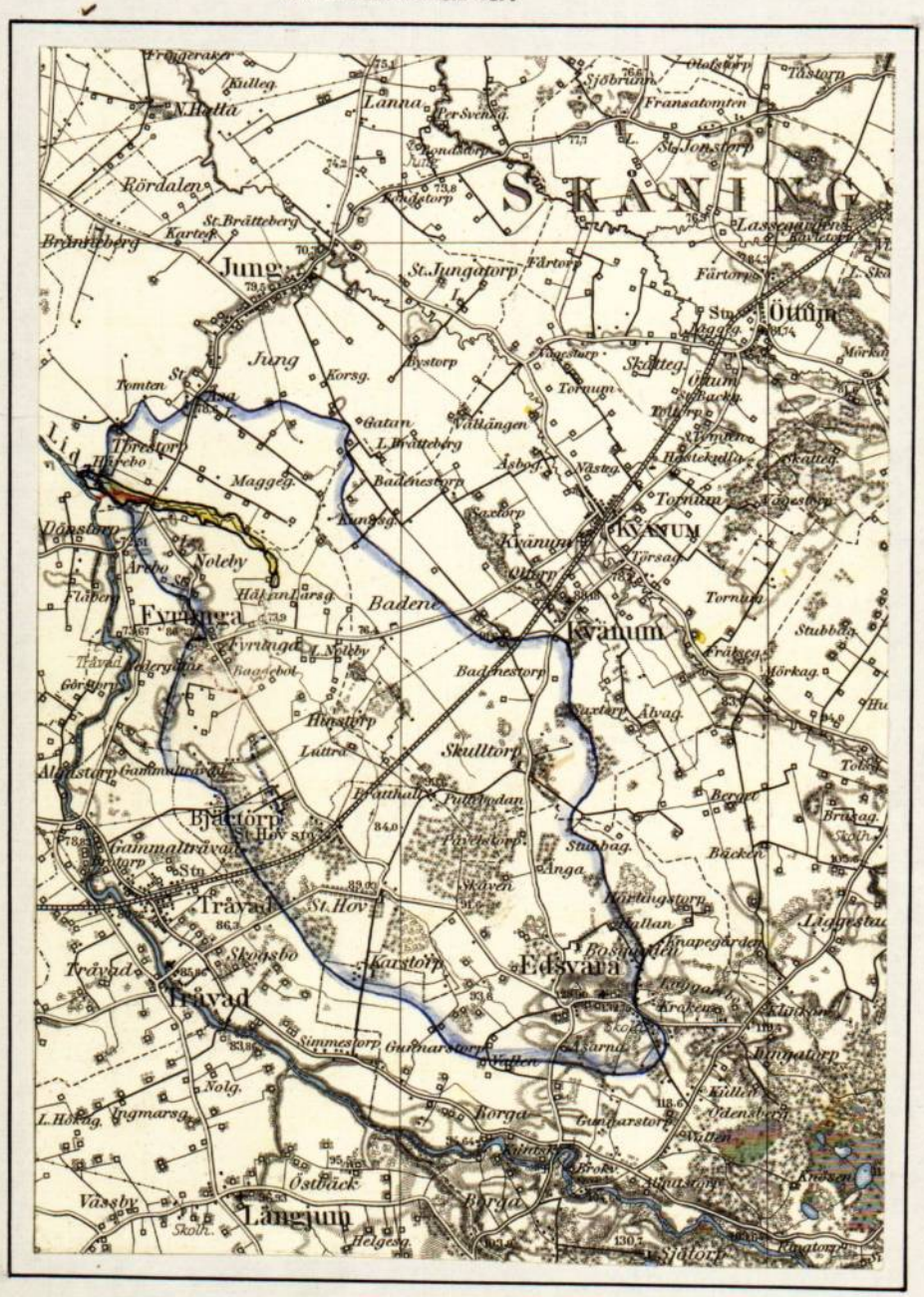
Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Översiktskarta.

Skala 1:100 000 .

UTLÅTANDE vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande FYRUNGA HÅKANSGÅRDEN m.fl. fastigheter i Fyrunga och Jungs socknar, Kvänums kommun av Skaraborgs län.

1. Ändamål, läge och natur.

Företaget, som avser fördjupning, utvidgning och rätning av Stora Hovs bäcken mellan landsvägsbron nordnordväst om Fyrunga kyrka i öster och Lidan i väster för möjliggörande av bättre torrläggning och brukning av vattenskadade marker, är beläget inom sektion 1 av nederbördsområde 142. På vidsittande översiktskarta har torrläggningsområdet markerats med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen är företaget att anse såsom dikning.

2. Företagets omfattning.

Över till utförande ifrågasatta avloppssträckor har profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats på en plankarta. På sätt som framgår av dessa plan- och profilritningar omfattar företaget följande anläggningar:

Öppna avloppet A - B - C .

3. Nederbördsområde, vattenmängd, dimensionering.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts på marken. Storleken har med blått angivits på profilritningen.

Nederbördsområden, avrinning, beräknade vattenstånd vid flöden m.m. framgår av bilagda hydrografiska utredning.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna har avloppet dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökandena och dem, som sig med sökandena förenat.

4. Äldre företag.

Av denna förrättning berörda marker ingår delvis i "Stora Hov, Skultorp, Badened m.fl. torrläggningsföretag av år 1912/13", vilket handlagts vid syneförrättning enligt dikningslagen. Avloppet inom det nya företaget är en fortsättning av huvudavloppet inom det äldre företaget från landsvägsbron vid Löjtnantsholm till Lidan.

5. Båtnadsuppskattning.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad och som alltså skall ingå i företaget, begränsas på nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden har synemännen efter i 7. kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

6. Kostnadsfördelning.

Den å plankartan avfattade och enligt värderingslängden förbättrade marken är att anse som en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Av det bilagda kostnadsförslaget framgår vilka arbeten, som skall utföras av företaget och av värderings- och kostnadsfördelningslängderna, vilka fastigheter och ägofigurer, som har del däri.

Kostnaderna för företagets utförande skall sålunda fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av företagets totalkostnad. I kolumn 5 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skall fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Kostnaderna för syneförrättningen skall, sedan företaget kommit till stånd, för-

delas på delägarna efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits men förskjutes nu av sökandena och med dem jämnställda.

7. Allmänna intressen, fiske.

Företaget berör allmän väg på sätt närmare framgår av nedanstående moment.

Något fiske av betydelse i ifrågavarande avlopp förekommer ej.

8. Broar och trummor.

Avloppet A - B - C korsar allmänna vägen nr 6, Skara - Vara, vid sekt. 7+76. Nu befintligt vattengenomlopp vid nämnda sekt. medger ovanför liggande marks torrläggning till erforderligt djup men är igenslammat. Det skall därför åligga Vägförvaltningen i Skaraborgs län att bekosta genomloppets rensning från slam.

Om ej annan överenskommelse träffas med företaget skall vägförvaltningen ombesörja rensningen. Arbetet bör så bedrivas att genomloppet i rensat skick kan tagas i bruk inom en månad efter det nedanför liggande avloppssträcka blivit genom företagets försorg färdigställd och meddelande härom kommit vägförvaltningen tillhanda.

Ägobro vid sektion 5+70 är tillfredsställande och behöver ej ombyggas genom företagets försorg.

Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppen ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

9. Ersättningar och skador.

För mark från fastigheterna Jung Härebo 9:2 och Törestorp Löjtnant Pilsg:n 3:21, som åtgår till öppna avlopps utvidgning, skall ersättning gäldas med belopp, som finnes angivna i den bilagda jordersättningslängden.

Skador, som under arbetstiden till äventyrs orsakas av företaget, skall till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattning verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

10. Vattendomstolsavgift.

Avgift, varom förmäles i 11. kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femtio kronor och skall ej erläggas.

11. Framtida underhåll.

I företaget ingående arbeten och anläggningar skall för framtiden omsorgsfullt underhållas samt rensningar företagas så ofta behovet det påkallar. Varje delägare i företaget har rätt att fordra att den dikessträcka, varav han är beroende, underhålles väl.

Uppdämning eller annan åtgärd som hindrar vattnets fria lopp må ej tillåtas eller tålas.

12. Anslutning av kloakvatten.

Om någon önskar leda kloakvatten till företagets avlopp må detta medgivas på villkor, som bestämmes av företagets styrelse i samråd med inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

13. Arbetsbeskrivning, fixpunkter.

Detaljerade uppgifter över den föreslagna anläggningens utformning återfinnes i bifogade arbetsbeskrivning och kostnadsförslag samt på upprättade plan- och profilritningar.

Fixpunktsförteckning återfinnes i arbetsbeskrivningen.

Det använda höjdsystemets nollplan är beläget 68,23 m över Sveriges normalnollplan.

14. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, bestående av en eller flera ledamöter, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna.

Styrelsen åligger:

att ombesörja företagets utförande samt kontrollera entreprenörs arbete, i den mån så befinnes erforderligt med biträde av sakkunnig person,

att tillse att företagets anläggningar alltid hålles i fullgott skick samt ombesörja rensnings- och underhållsarbeten,

att i mån av behov verkställa uttaxeringar på sätt närmare i 3. kap. 20 § vattenlagen stadgas,

att över inkomster och utgifter föra ordentliga till riktigheten styrkta räkenskaper,

att kalla delägarna till sammanträde, då så befinnes erforderligt,

att tillse att det vid sammanträdet föres protokoll.

Delägarnas bestämmanderätt över företagets angelägenheter utövas på sammanträde, där varje delägare har rösträtt efter sitt delaktighetstal med den begränsning, som föreskrives i 3. kap. 22 § vattenlagen. Kallelse till sammanträde skall skriftligen delgivas samtliga delägare minst en vecka före sammanträdet.

I övrigt hänvisas till de bestämmelser, som närmare framgår av 7. kap. 61-65 §§ vattenlagen.

15. Allmänna bestämmelser.

Jämlikt föreskrifterna i 10. kap. 62 § vattenlagen får synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt bör vara bragta till slut före utgången av år 1968,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Löjtnantsholms dikningsföretag av år 1961".

16. Besvärshänvisning.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11. kap. 85 § vattenlagen skall vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

17. Verkställighet.

Då denna syneförrättning ej skall underställas vattendomstols prövning, kommer

detta utlåtande att gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom stadgas, för såvitt icke inom den ovan angivna besvärstiden talan mot syneförrättningen anhängiggöres och ändring i synemännens utlåtande härigenom kan komma till stånd.

Fyrungagården, Fyrunga den 14 december 1961.

I tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Karl Flodén

Gunnar Fredén